SZÓTÁR
$3.50
...LET
...hamar el fog fogyni.
...AY
MILFORD, CONN.

...EVELE VAN SZÜLŐHAZÁBÓL.
Mrs. Valentin Matula Rex Co... Cleveland, O. Budapestről.
Tóth Máriának Cleveland, O. ...egvár ápril. 5.
Kálmán Mihálynak (Békéscsaba) ...adó B. A. Mátraballa, Hevesme...
Ilosvay Aladárnak, Cleveland, O. ...atmárról.

Valódi Hazai Kapa

Megérkezett az 1923. évi valódi ha... nagy gazdasági szerszám külde...
Valódi hazai kapa, a legfinomabb ...vácsolt acélból, a legjobb és leg... ...resettebb formákban és nagyság... Erős nyakkal, háromféle nagy...:
...is kerti kapa .... $1...
...özépnagyságu mezei kapa .. $1.2...
...agy mezei kapa .... $1.5...
FIGYELEM!
...Én nem Amerikába készült áru... ...rdetek, hanem valódi hazai, az ó... ...ából készült kapákat árusitom... ...mi egész Amerikában egyedül csak ...lam kapható.
Rendeléssel együtt küldje a pénzt ... Amerika legnagyobb magyar áru...
EMIL NYITRAY
Nyitray-Park
MILFORD, CONN.
Alapittatott 1882-ben

Férfiak! Védjék meg magukat minden nemi bajtól.
SAN-Y-KIT
Óvszer csak férfiaknak a legnagyobb védelmet nyujtja. Nagy Tubus 25c. Tégely (4-es) $1.00. Minden gyógyszerésznél vagy San-Y-Kit Dept. B. 92 Beekman St., New York. Irjon körlevélért.
...ÓLYAG ...URUT

rettentő fájdalmat, melyet csak most fogok megosztani önnel.
— Oh istenem, mennyire megrémit! De csak mondja el, lesz hozzá erőm.
— Mikor ön azon a gyötrelmes éjszakán vajudva fetrengett ágyán abban a vöröskárpitos szobában, én csaknem ugyanolyan szenvedések között vártam megszabadulását a borzasztó kinoktól. Mi-

...lék? — kiáltott föl Villefort; — hogyan támadhatott föl a cirból, szivünk mélységes rejtekéből, hogy most megkisértsen s halotthalványá sápassza arcainkat.
— Bizonyára a véletlen gonosz tréfája volt!
— Oh, ha csak a véletlen volna, asszonyom!
— Mi lehetne más; nem végzetes véletlen mü-

SZABADSÁG
LIBERTY

A legrégibb és legnagyobb magyar lap Amerikában.—Megjelenik minden nap.

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily

Beolvadt lapok: Magyar Hiradó, Magyarok Csillaga, Esti Ujság, Amerikai Hirlap, Magyar Napilap, Magyar Hirmondó, Californiai Magyar Farmer.

NO. 85. SZÁM. HARMINCEGYEDIK ÉVFOLYAM Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, csütörtök, 1923, április 12. THIRTY-FIRST YEAR EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

UJ VERESÉGET SZENVEDETT A LAW KORMÁNY

Az angleseyi pótválasztáson a konzervativ kormány jelöltje megbukott liberális ellenjelöltjével szemben. — Law kitért a Ruhr kérdés megvitatása elől. — Szerinte Loucheur látogatása nem volt hivatalos jellegü s a vele folytatott tárgyalások csak általánosságokban folytak.

LONDON, április 10. — Bonar Law konzervativ kormánya hétfőn ujabb vereséget szenvedett. Az angleseyi kerületben megejtett pótválasztáson a kormány jelöltjével szemben Sir R. J. Thomas liberális jelöltet választották be az alsóházba 4.468 szavazat többséggel.

A munkásság nyugtalansága alkotta a minisztertanács vitájának egyik főpontját, amely néhány órával azelőtt folyt le, hogy az alsóház a husvéti szünet után ismét megnyitotta első ülését.

LONDON, április 10. — Az alsóház a husvéti szünet után ma ismét megkezdte munkáját, amely az angol parlamentárizmus modern történelmének legsulyosabb feladatait foglalja magába. Angol szempontból természetesen a legfontosabb pont a költségvetés, amelyet Stanley Baldwin pénzügyminiszter április 16-án fog benyujtani. Azt hiszik, hogy az idén a sulyos adóterheket csökkenteni fogják, mert a mult évről még nagy adó feleslegek maradtak.

A belső problémák a földmivelés válságának megoldására s szárazföldi és a légi katonai erőkre vonatkoznak. Ez az utóbbi probléma alkalmat ad majd arra, hogy a nemzeti védelem kérdését ujból teljes terjedelmében vita tárgyává tegyék.

Nemzetközi szempontból azonban a legfontosabb parlamenti munka a német-francia viszony és a Ruhr válság kérdéseinek megbolygatása lesz. Magas rangu kormánytisztviselők itt azt hiszik, hogy Louis Loucheur látogatása azt mutatja, hogy a francia kormány már hajlandó engedni szélsőséges álláspontjából.

Itt azt tartják, hogy Loucheur akár mint pénzügyminiszter, akár mint helyreállitási miniszter be fog lépni a Poincare kormányba s hogy Loucheur inkább meg fogja szerezni Anglia és Olaszország támogatását, semmint hogy Poincare megegyezésre jusson Németországgal.

Wedgewood ezredes azt kérdezte, hogy Loucheur terjesztett-e elő javaslatot a Ruhr válság megoldására s a Rajna menti tartományoknak Anglia által garantált internacionalizálására.

"Nem — felelte a miniszterelnök — a vita csak általános mederben folyt."

Kenworthy ezredes azt a kérdést vetette fel, hogy Bonar Law a saját nevében vagy kormánya nevében helyeselte-e a franciák Ruhr vidéki akcióját.

"Tagadó választ adhatok csak, mert ezt a kérdést sohasem vették fel." — mondotta a miniszterelnök.

Kenworthy ezredes ekkor igy folytatta:

"Igy tehát alaptalannak vehetjük azt a francia sajtóban megjelent közleményt, hogy Loucheur az angol kormánynak a Ruhr akcióhoz való hozzájárulását vitte haza magával."

"Én nem láttam ezt a közleményt" — volt Bonar Law válasza.

Az alsóház ezután az angol-orosz viszony tárgyalására tért át.

FIZETÉSEMELÉST KAPTAK A CARNEGIE VASÖNTŐI.

YOUNGSTOWN, O., április 10. — A Carnegie Steel Company, amely a United States Steel Corporation alvállalata, közel 11 percentes fizetésemelést adott összes munkásainak. Nem lehetetlen, hogy az április 16-án életbelépő fizetésemelést megkapják az acéltröszt összes munkásai. A fizetésemelés azt jelenti, hogy óránként 40 centet kapnak a napszámosok, nem pedig 36 centet, mint jelenleg.

MOZGALOM INDUL A KU KLUX ELLEN

Atlantában megegyezésre jutott egymással a hármas tagu bizottság. — Chicagoban felrobbantották egy Klan tag üzletét. — A minnesotai törvényhozó testület intézkedése az álarcot viselők ellen.

BOMBA A KLAN LAP SZERKESZTŐSÉGÉBEN.

A Ku Klux Klan ellenfelei felrobbantották a Chicagóban megjelenő "Dawn" cimü klan lap szerkesztőségét.

ATLANTA, április 10. — A hétfői nap folyamán a hármas tagu bizottság, amely ezentul a Klan ügyeit vezetni fogja, tanácskozást tartott. Ugy látszik egyelőre szent a béke, de hogy ez a béke meddig fog tartani, azt természetesen nem lehet megállapitani.

A tanácskozás végeztével az Evans frakció részéről nyilatkozat jelent meg, amely azt mondja, a Ku Klux Klan összes tisztviselői ujra visszatértek iróasztalukhoz s hogy a Klan ügyei immár rendben vannak. A dolgok állása most ép olyan, mint amilyen április másodika előtt volt.

CHICAGO, ápr. 10. — Hétfőn délután Albert W. Kurrasch patikájában felrobbant a bomba. Ez a harmadik eset egy héten belül, hogy Klan ellenzők bombával kedveskedtek a Klan tagjainak. A rendőrség feltevése szerint a bombarobbanók a Klan ellenségek tagjainak sorából kerülnek ki.

A Kurrasch-féle patikában a bombarobbanás összetörte az ablaküvegeket s az első emeleten lakó Mrs. Thomas Crey, egy rendőrkapitánynak az özvegye és öt gyermeke kiesett az ágyból, de semmiféle bajuk nem történt.

Kurrasch közölte a rendőrséggel, hogy a Tolerance cimü lap, amely Klan ellenes célokat szolgál, azzal vádolta, hogy a Klan tagja, holott soha a Klan szervezethez nem tartozott.

ST. PAUL, Minn., április 10. — J. A. O'Preus kormányzó aláirta a Caine-féle törvényjavaslatot, amely azok ellen irányul, akik álarcot viselnek. A törvényjavaslatot az elmult héten fogadta el Minnesota törvényhozó testülete. Az éle a törvényjavaslatnak a Ku Klux Klan ellen irányul.

DES MOINES, Ia., ápril. 10. — Kendall kormányzó aláirta tegnap a Yenter-féle törvényt, amely megtiltja, hogy bármely testület tagjai álarcosan, lepelesen szerepelhessenek a nyilvánosság előtt. A Ku Klux Klan érdekeltségek erősen ellenezték a törvényjavaslat megszavazását.

BÜNÖSNEK VALLJA MAGÁT A BANK PÉNZTÁROSA.

CINCINNATI, O., április 10. — A. H. Penfield, a springfieldi National Bank volt pénztárosa bünösnek vallotta magát abban, hogy több mint 977,000 dollárt elsikkasztott a bankja pénzéből. Az itéletet még nem hirdette ki a biró.

EGY HALOTT, ÖT BETEG GYOMORMÉRGEZÉSTŐL.

CHICAGO, Ill., ápril. 10. — A 15 éves Miss Vera Skicklie meghalt pár perccel azután, hogy a boltban vásárolt élelmiszerből evett. August Colliander öt tagu családja sulyosan megbetegedett ugyanebből az élelmiszerből való evés folytán. A hatóság vizsgálatot inditott.

Vérfürdővel fenyegették a zsidókat

A bécsi antiszemita szervezet a zsidóság számüzetését követelte.

ROMÁN ZSIDÓÜLDÖZÉS.

A belügyminiszter feloszlatja az önvédelmi szervezeteket.

BÉCS, április 10. — Az antiszemita szervezet (Swastika) szombatra hadgyakorlatot hirdetett s kiáltványában azzal fenyegette meg a zsidóságot, hogy Palesztinába való számüzetését fogja követelni, ha a szocialisták bármilyen formában beleavatkoznak a hadgyakorlatokba.

Arra az esetre, ha a számüző rendeletet nem tudná kierőszakolni, a szervezet azzal fenyegetődzött, hogy vérfürdőt fog rendezni a zsidó lakosság között. A fenyegető kiáltványt "behivó parancs" cim alatt osztogatták az utcákon.

Az antiszemitákat, ugy látszik, egyáltalán nem zavarja a szövetséges nagykövetek tanácsának legutóbbi határozata, a melynek értelmében az osztrák kormány köteles feloszlatni szervezeteiket.

BUKAREST, április 10. — A román belügyminiszter kiáltványt bocsátott ki, amelyben elrendelte, hogy a zsidók oszlassák fel önvédelmi szervezeteiket.

Legutóbb Bukarestben s más román egyetemi városokban a diákság véres tüntetéseket rendezett a zsidóság ellen. Ezek a véres tüntetések érlelték meg a zsidókban azt az elhatározást, hogy megalkotják ezeket az önvédelmi szervezeteket. A szervezetekhez csatlakozott a román zsidóság tulnyomó többsége.

Mi lesz Lenin halála után?

Nem tudnak megegyezni a triumviratus tagjai.

STOCKHOLM, április 10. — A Tidningen cimü itteni laphoz beérkezett egyik távirati hiradás szerint a Rykoffból, Kemeneffből és Stallinból álló moszkvai kommunista kormányzó-bizottság tagjai nem tudnak megegyezni abban, hogy Lenin halála után a kormányzásnak micsoda fajtája következzék. Már pedig ugyane hiradás szerint Lenin halálát már szinte mindennap várni lehet.

Az eddigi terv az, hogy ujjászervezik a végrehajtó hivatalt és ugy férfiakból, mint nőkből összeállitott negyventagu tanácsot csinálnak.

Tekintettel az egyre jobban szárnyrakapó antiszemita érzésre, valószinü, hogy Trotzky, Kameneff és Radek kimaradnak. A nők részéről ajánlják Lenin feleségét, Kalenin jelenlegi elnök nejét és Kollontai asszonyt.

Moszkvában külömben komolyan foglalkoznak azzal az eszmével, hogy a második és harmadik internacionálét egy nagy nemzetközi vörös szervezetben szervezik meg. Nemsokára nagy gyülést tartanak, amelynek során a Ruhr megszállását és a fascizmus ellen tervezett hadjárat módjait fogják megtárgyalni.

EMELI A MUNKABÉRT A BETHLEHEM STEEL IS.

NEW YORK, ápril. 10. — Eugene G. Brace, a Bethlehem Steel Corporation elnöke kijelentette, hogy április 16-ikától kezdve bérjavitást kap az acéltársaság minden munkása. Hogy mekkora lesz a béremelés, azt még nem állapitották meg. Minden esetre lesz 11 százalék, mint a minőt a United States Steel Corporation adott munkásainak.

NÉMETORSZÁG NÉPE ELTEMETTE ESSEN TIZENÖT HALOTTJÁT

Egész Németország gyásza kisérte utolsó utjukra az esseni vérfürdő áldozatait. — Krupp von Bohlen szerint az elesettek emléke "alkotja a német jövő talpkövét". — A franciák Hugo Stinnest letartóztatták és később szabadon bocsátották — A megszálló katonai hatóságok 100,000,000 márka pénzbirsággal sujtották Essen városát. — A németek fellázadnak a memeli litván uralom ellen.

BERLIN, április 10. — **Németország ma eltemette az esseni vérfürdő tizenöt munkás áldozatát.** Halálukban a munkások azt a végtisztességet nyerték el, amely a harctéren elesett hősöket kiséri utolsó utjukra.

Az egész német birodalomban, a Rajnától Kelet-Poroszországig és a Konstanza-tétól az Északi-tengerig harangok zugták abban a pillanatban, amikor a gyászmenet elindult Essen tömegekkel zsufolásig megtelt utcáin.

A munkások ezrei vonultak fel már tegnap este Essenbe, hogy jelen lehessenek elesett társaik temetésén. Az esseni gyárakat, kávéházakat és vendéglőket mára lezárták. A német hatóságok felhivták a népet, hogy a gyászszertartások alatt őrizze meg méltóságát és nyugalmát.

Frakkot és cilindert viselő gyászolók kisérték az ötszögü koporsókat s mögöttük végeláthatatlan menetben vonultak fel a munkáscsapatok.

Berlinben a birodalmi gyülés épületét fekete posztóval vonták be s feketeségét csak itt-ott élénkitették meg babérkoszoruk. **Ebert elnök, Cuno kancellár és a pártvezérek istentiszteletre gyültek össze a reggeli órákban. Az istentiszteleten beszédek hangzottak el, amelyek tulnyomórészt "a franciák elkeseredettségét" kárhoztatták.**

Essenben a Krupp müvek helyiségeiben a munkások külön gyászünnepélyt tartottak. Dr. Krupp von Bohlen és Helbach, az esseni acélgyár vezérigazgatói beszédeket tartottak. **Az elesett munkások élete és halála — mondotta Krupp — "a német jövő egyik alapkövét fogják alkotni." A közös gyász** — hangzott a beszéd — **arra fog szolgálni, hogy "mindnyájan közelebb kerüljünk egymáshoz s igy elviselhessük és leküzdhessük a jelen nehézségeit."**

"Tisztelet az elesettek emlékének — fejezte be beszédét Krupp von Bohlen. — **"Ők is Németország szabadságáért, a német becsületért és a német munkásság felelősségérzetéért haltak meg."**

DORTMUND, április 10. — **Hugo Stinnest**, Németország leggazdagabb és leghatalmasabb iparbáróját, **francia katonák Scharnhorst-nál egy vonatról leszállitották s mialatt podgyászát átvizsgálták, egy teherkocsiba zárták. Stinnest később szabadon bocsátották.**

Az iparbáró felesége társaságában utazott Berlinből mülheimi otthonuk felé. Amikor Scharnhorstban a vonat megállott, francia katonák szálltak fel rá és végigkutatták a hálókocsikat. Ez reggel hat órakor történt s az utasok még az ágyakban tartózkodtak.

Amint a franciák megtudták, hogy Stinnes is a vonaton utazik, haladéktalanul elrendelték, hogy öltözzék fel és kövesse őket.

FRANKFURT AM MAIN, április 10. — **A francia spahik tiz percen belül 106 német családot üztek ki lakóhelyükről** a német vasutasok eureni telepén, amely Treves közelében fekszik. **A németek azt állitják, hogy a kiüzést a gyarmati katonák a legkegyetlenebbül hajtották végre. A spahik puskáikkal és kivont kardjaikkal kergették a gyermekeket és az asszonyokat s több izben ütlegelték a lakókat, hogy kiüzetésüket meggyorsitsák.**

Essen várcsát 100,000,000 márka pénzbirsággal sujtották a francia katonai hatóságok annak az őrszemnek meggyilkoltatásáért, aki egy középületnél állott őrt, mialatt az épület tárgyait elrekvirálták.

BERLIN, április 10. — Egy memeli távirat szerint **a litván hatóságok szigoru rendszabályokat foganatositottak, hogy megtörjék a német lakosság ellenállását a litván uralommal szemben s hogy elnyomják a német munkások általános sztrájkját. A városban kihirdették az ostromállapotot.** A német litván "Heimatbund"-ot feloszlatták és a szervezet két vezérét letartóztatták.

I. Vilmos német császár memeli emlékművét a litvánok vasárnap lerombolták. Spitzhutban a litván csapatok szétugrasztottak egy német tömeggyülést.

A litván hatóságok egyáltalán teljes erőmegfeszitéssel dolgoznak a német jellegü város ellitvánositásán.

HÁROM VÖRÖS KATONA ESETT EL A MOSZKVAI ZAVARGÁSBAN

A kommunisták megtámadták a husvétet ünneplő hiveket. — Az orosz orthodox egyház konklávét hiv össze, hogy kiküszöbölje az egyház és az állam között támadt nehézségeket. — Az államügyész állitólag halálbüntetést követel Tikhon patriárka perében.

RIGA, április 10. — Moszkvai jelentés szerint zavargások törtek ki, amikor kommunisták megtámadták és kigunyolták a husvéti ünnepségeket és szertartásokat. Csapatokat vezényeltek ki a zavargások elnyomására s a harcok közben három vörös katonát agyonlőttek.

MOSZKVA, április 10. — Az orosz egyháznak küzdelme a bolshevikek minden vallásos megnyilvánulás ellen inditott irtóhadjáratával szemben azon az egyházi konklávén fog teljes arányaiban kibontakozni, a melyet a szoviet megalakulása óta most tartanak meg majd először április 15-ikén Moszkvában.

Magasrangu egyházi méltóságok, akik azt hiszik, hogy a vallás fennmaradhat a nem vallásos szovietkormányzat mellett is, hivták össze ezt a konklávét a kormány hozzájárulásával és beleegyezésével, hogy utakat és módokat keressenek a nehézségek elháritására.

A konklávét az arany kupoláju Jézus Feltámadása katedrálisban fogják megtartani. A görög katholikus egyház keleti patriarkáit s a nem orthodox egyházak papjait is meghivják külföldről a konklávéra.

A kommunisták zár alá vették a csarkovi, homeli, robruis ki és minski zsinagógákat és klubokat alakitottak belőlük.

Esmes, a zsidó kommunista sajtó organum, a moszkvai nagy zsinagóga haladéktalan zár alá való vételét követeli. A lap szerint, ez a zsinagóga "a zsidó burzsoazia végső mentsvára". s igy azt kivánja, hogy ezt is alakitsák át munkásegyesületté.

MOSZKVA, április 10. — Tikhonnak, a moszkval metropolitannak s a minden oroszok patriarkájának tárgyalását április 17-ikére halasztották.

Egy április 4-ikén Londonban kiadott rigai távirat Antonin érsekre, a szoviet egyházi adminisztrációjának fejére való hivatkozással jelenti, hogy a szoviet egyházi konklávéja a jövő vasárnap megtartandó ülésén egyházi törvényszék elé akarja állittatni Tikhon patriarkát. A konklávé célja az, hogy Tikhont kivetköztesse s ezzel érje el azt, hogy a patriarkát világi emberként állitsák a szoviet törvényszék elé.

A SZOVIET VÉRSZOMJAS ÁLLAMÜGYÉSZE.

Nikolaj V. Krylenko.

STOOCKHOLM, április 10. — Helsingforsi jelentés értelmében az államügyész halálbüntetés kimondását követeli arra az esetre, ha bebizonyosodnék, hogy Tikhon, az orosz orthodox egyház feje izgatott a szoviet ellen s szembeszállt az egyházi javak elkobzására vonatkozó kormányrendelettel.

A patriarka tárgyalását, e jelentés szerint, szerdán fogják megnyitni. Tikhont, állitólag megkérdezték, hogy kivánja-e védőügyvéd kirendelését.

"Nem" — felelte a patriarka — "Istenen kivül nem kivánok senkit védőnek magam mellé."

A visszautasitás ellenére is, ugy tudják, a szoviet védőt rendelt ki a patriarka számára.

ÉLETÉT MEGUNTA BELEUGROTT A KUTBA

McCLAINSVILLE, O., ápril. 10. —A 40 éves Ross A. Hess öngyilkosságot követett el. Beleölte magát a helység kutjába. Az elméje fiu következtében meghibbant. Életuntságról panaszkodott állandóan az ismerőseinek.

A VATIKÁN GYŐZÖTT SPANYOLORSZÁGBAN

A spanyol kormány meghajol a pápa ultimátuma előtt. — Az egyházat nem fogják elválasztani az államtól. — A nacionalisták és a radikálisok végső összecsapás előtt állanak.

MADRID, április 10. — De Alhumecas marquis, spanyol miniszterelnök, meghajol a Vatikán ultimátuma előtt, amely azt követelte, hogy a spanyol alkotmány XI. cikkelye változatlanul érvényben maradjon. Ez az alkotmányos cikkely megengedi, hogy a római katholikus beleavatkozhassék az állam bel- és külügyeibe. A kormány kiáltványban gondosan kerül minden kijelentést, amely bármilyen formában kapcsolatba volna hozható ezzel az alkotmánymódositással.

Amikor az Alhumecas kormány megalakult, megigérte, hogy az egyházat el fogja választani az államtól s hogy vallásszabadságot fog biztositani minden felekezet számára. A pápának a madridi érsek utján kifejezett tiltakozására azonban ezt a tervet a kormány most feladta.

Itt az hiszik, hogy a liberálisok veresége csak siettetni fogja a válság megérését, amelyet egyébként is elkerülhetetlennek tartottak. A konzervativek és reakcionáriusok azt a felfogást vallják, hogy csak a nemzeti kormányzat gyökeres megváltoztatása veheti fel sikeresen a küzdelmet a szocialistákkal és a kommunistákkal.

De Alhumecas miniszterelnök világosan és észszerüen elkerüli a marokkói spanyol katasztrófa megvitatását. A kormányelnök nem állapitja meg a kabinet magatartását azokkal a személyekkel szemben, akiket a szerencsétlenség felidézésével vádolnak s nem emliti azt sem, hogy milyen akciót tervez e személyiségek megbüntetésére.

A tengerészeti legfelsőbb haditanács azonban ugy nyilatkozott, hogy Navarro tábornoknak, Mellila volt katonai parancsnokának, a király volt szárnysegédjének, hadbiróság előtt kell felelnie a marokkói vereségért.

A fascisták egyáltalában nem titkolják azt a szándékukat, hogy halálbüntetéssel fogják sujtani a katasztrófa bünöseit, ha tervezett államcsinjük sikerül s ők kerülnek a hatalomra. Az arisztokrácia és a burzsoazia rohamosan csatlakozik a fascistákhoz és a nacionalistákhoz, mert bennük látja az egyetlen fegyvert a kommunizmus és az anarchia leküzdésére.

TÜZ PUSZTITOTT EGY TOLEDOI SZÁLLODÁBAN.

TOLEDO, O., ápril. 10. — A Cordova szállodában tüz ütött ki tegnap hajnalban. Hatvannál több vendégnek hálóköntösben kellett az utcára menekülnie. Edward Taylor 26 éves vendég sulyosan összeégett.

SZAPORODNAK AZ ACÉL RENDELÉSEK ROHAMOSAN.

NEW YORK, ápril. 10. — A United States Steel Corporationnak március 31-én 7,403,332 tonna acélra volt rendelése, 119,343 tonnával több, mint az előző hónapban.

A FELSŐBIRÓSÁG FONTOS DÖNTÉSE

Állásfoglalás a "minimum wage" törvényjavaslat ellen.

WASHINGTON, D. C., ápr. 10. — A nők életminimumát biztositó bérnek törvényjavaslatát ma elejtette a Legfelsőbb Biróság öt szavazattal három ellenében. A törvényjavaslat ebben az esetben kizárólag Columbia körzetre vonatkozott s a Legfelsőbb Biróság felfogása szerint törvényerőre emelkedése esetén ellentmondana annak az elvnek, amelyet az amerikai alkotmány hangoztat, azt tudniillik, hogy az egyének szabadon köthetnek szerződést egymással.

Ez a döntés kétségtelenül nagy és meglepő érdeklődést fog kelteni az egész országban, főként azokban az államokban, ahol a minimum wage törvényjavaslatért nagy harcok folynak a törvényhozó testületben.

Ami a körülményt még érdekesebbé, még figyelemreméltóbbá teszi, ez az, hogy a Legfelsőbb Biróság három közismert konzervativ tagja volt az, amely a döntés ellen foglalt állást, s az ugynevezett liberálisok foglaltak állást a döntés mellett.

A döntés ellen Taft, Edward T. Stanford és Oliver Wendell Holmes emelt s...

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirty first year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
(An Ohio Corporation Col. Andrew Cserna, President; B. K. Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by: E. T. Kohányi — Alapitotta: Kohányi Tihamér

Editor: Col. ANDREW CSERNA

Edited and Published at — Szerkesztőség és kiadóhivatal
700—702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
Telephone: Bell, Main 3536. Cuy. Central 1281.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Canadában egész évre: $4.00; félévre: $2.00. — Külföldre: egész évre $6.00; félévre: $4.00. — Cleveland városában egész évre: $6.00; félévre: $3.00. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: $4.00; half year: $2.00. — Foreign countries: one year: $8.00; half year: $4.00. — Cleveland one year: $6.00; half year: $3.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for Transmission through the mails as Second Class Matter.

Eastern Office: — New Yorki irodánk címe:
Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York
Üzletvezető: Joseph Horváth, Manager.

Political knowledge.

IN a remark dealing with the advantages of democracy, a well known public orator referred to the importance of political knowledge as an indispensable equipment of a person who wants to be a good American citizen. An appropriate reference, no doubt, if political kowledge is identical with a proper appraisal of issues and platforms and if it means the decision of the individual concerning problems of public life. As long as the merely personal charm of a politician fascinates the voter without taking into account the principles his political ideal stands for, the performance of political conscience is a very superficial process. Political knowledge cannot derive its force only from an impressionistic conception; it must look to different sources.

Personality, as it was already admitted by Cicero, counts a great deal, but there are other conditions too which must be considered. To judge a political program, one must see its value irrespective from the person who is advocating it. The interference of the politician may strengthen its value or lessen it. Political knowledge means the analysis of a program, the power to compare it with opposing views and to employ such deductive facilities which presuppose a critical faculty. To submit oneself to the statements, to the promises of a famous politician without critisizing them, manifests a subservient way of performing one's political duty and is quite contrary to the civic privileges based upon the essential principles of democracy. Political knowledge is the Achilles heal of democracy; if it works smoothly, democracy can be called a success, if it hesitates and is uncertain, democracy is a failure.

It speaks for the intelligence of the American people that political knowledge, as defined above, gaines more and more adherents. Of course there are still scores of people who are willing to suggest sacred meanings to empty catchwords. Nevertheless it can be said that the political maturity of the American people is rapidly developing and cornerpoliticians find less and less chance for baiting harmless and innocent followers. The problems of public life should be the worries, the great questions for everybody in a country which rightly calls itself a torchbearer of democracy, and by the political knowledge of the people should be tested the value of that theory that a democratic country is really a "commonwealth", as the word implies it.

Politikai tudás.

EGY ismert politikai szónok a demokrácia előnyeivel foglalkozva a politikai tudásra utalt, mint a jó amerikai polgár lelki felszerelésének elengedhetetlen kellékére. Kétségtelenül időszerü utalás, ha politikai tudás alatt a felmerülő kérdések megfelelő értékelését értjük s az egyénnek azt a képességét, hogy a közre vonatkozó problemákban dönteni tud. A politikai lelkiismeret végrehajtása vajmi felszines folyamat mindaddig, amig a politikusnak kizárólag az egyénisége hat a szavazóra, anélkül, hogy az utóbbi politikai ideáljának a programját is figyelembe venné. A politikai tudásnak nem lehet kizárólag az impresszionisztikus visszahatás a forrása; egyéb forrásokkal is kell rendelkeznie.

Már Cicero helyesen jegyezte meg, hogy az egyéniségnek nagy része van a politikában, de egyéb körülmények is figyelembe veendők. Hogy egy politikai programmot annak rendje-módja szerint megitélhessünk, az ezt a programmot hangoztató embertől függetlenül is látni kell az értékét. A politikus szereplése megerősitheti vagy meggyöngitheti ezt a programmot. Politikai tudás alatt egy programm elemzése értendő, az az erő, amellyel az ellenkező elvekkel tudjuk összehasonlitani s azoknak a következtető képességeknek az alkalmazása, amelyek kritikai készséget követelnek. Aki kritika nélkül aláveti magát egy ismert politikus kijelentéseinek és igéreteinek, az bizony politikai kötelességének nagyon szolgamódra tesz eleget s ellentmond azoknak a polgári privilégiumoknak, amelyek lényeges elemei a demokráciának. A politikai tudás a demokrácia Achilles sarka; ha rendben, hozzáértéssel alkalmazzuk, akkor a demokráciát sikernek kell minősiteni, ha bizonytalan, ingadozó, akkor balsikernek.

Mindenesetre az amerikai nép érettségéről tesz tanubizonyságot az, hogy a fent meghatározott politikai tudással rendelkezők száma mindinkább szaporodik. Persze, még mindig nagy számban akadnak olyanok, akik csodálatos jelentőséggel ruházzák fel az üres jelszavakat. Mindamellett meg lehet állapitani azt, hogy az amerikai nép politikai érettsége rohamosan fejlődik s a sarki politikusoknak mind kevesebb alkalom adódik ártatlan és együgyü hivek megszerzésére. A közélet problemái érdekeljenek mindenkit, legyenek a gondjai mindenkinek egy olyan országban, amely méltán a demokrácia zászlóhordozójának nevezi magát s a nép politikai tudásával lehet kipróbálni az értéket annak az elméletnek, amely szerint a demokrácia csakugyan a közjóval azonos.

MUSSOLINI ÉS A MAI RÓMA

Ami volt s ami nincs.

Róma többet nem — római. Benito Mussolini ma a legnagyobb ember Rómában. Ma az egész ország a nevétől hangos. Ma mindenfelé ugy emlegetik, mint Olaszország megmentőjét és ugy emlékeznek meg róla, mint a legnagyobb szervezőtehetségről.

Eljön azonban majd annak az ideje, hogy ennek a reakciója is be fog következni. Eljön az idő, mikor ugy fognak róla megemlékezni, mint arról az emberről, aki tönkretette Rómának a báját.

Legalább is, ezt mondják azok a turisták, akik a világ minden tájékáról Rómába seregletttek a husvéti ünnepekre. S ezek a látogatók körülbelül ugyanazok minden esztendőben. A turisták hetvenöt százaléka régi habitüé Rómában, aki azért megy oda, hogy a lelkét megfürdesse az olasz kulturában. Azért megy oda, hogy elegyeledjen azok között a rómaiak között, akik kitisztult világnézettel szoktak irodalomról, müvészetekről, muzsikáról, történelemről beszélhetni.

Ezek a rómaiak most is meg vannak — mondják a turisták — de többet nem azok, akik ezelőtt voltak. Mussolini valami amerikai rohanást vitt bele a dolgokba és az emberekbe. A rómaiakat, a müvelteket, a kulturáltakat, ma már nem az érdekli elsősorban, hogy Titus Livius milyen volt, hogy Rossini miket alkotott és igy tovább. Ma csak egy érdekli őket — hamar gazdagnak lenni!

És ennek érdekében feláldoznak mindent, tradiciót, szépséget, kulturát, mindent.

A régi szokásokról e patinás nagyszerü tradiciókról ma már senki se emlékezik meg többet Rómában.

A római lapoknak szokása volt, hogy bizonyos latinos könnyedséggel, bizonyos eszprivel csipkedjék egymást, a különböző politikai pártállásu lapok veszekedtek egymással, jóindulatuan, szellemesen, soha nem maróan, soha nem durván.

A lapoknak ez a barátságos és szellemes hangu polemiája mindig nagy mulatsága volt a turistáknak. Most ez is megszünt. Mussolini feketeingesei a terrort terjesztették el a városban. Az ujságirók nem szellemesek többé, hanem mélyen hallgatnak és tenyelik, a mit mondani szeretnének és egészen mást irnak, mint amit irni szeretnének — ugy fél mindenki ettől a sötétképü államférfiutól.

Azok a zsurnaliszták, akik egy esztendővel ezelőtt szivesen kiálltak a revolver, vagy a kard elé, ha a meggyőződésük megvédéséről volt szó — most szintén mélyen hallgatnak. Gyávák lettek.

Mussolininak ugylátszik nincsen érzéke a fajtája természetrajza iránt. Az olasz énekes, játékos, fütyürészve végzi a munkáját. Ez megszünt. Mussolini a félelmet teremtette meg és kegyetlen egyéniségével ráfeküdt az olaszok természetrajzára. Munkának kell ma lenni Olaszországban mindenütt, munkának, játék és zene nélkül.

Régente a muzsika főleg a kis mellékutcában tartózkodott Rómában, a mellékutcákban, ahol sötét lépcsőkön ültek az égő szemü férfiak és nők és egyik talentumot a másik után produkálták az opera számára. A muzsika még most is megvan a mellékutcákban. Azzal a különbséggel, hogy ezt a muzsikát nem az énekesek adják, hanem a fascista katonák marsolása.

Igy változott meg a kedves és dalos Róma.

Szerkesztői üzenetek

S. J. Cleveland, O. Félévesnél régibb affidavitra már nem adnak utlevelet s vizumot.

S. J. Kent, O. Royal Hungarian Consulate 750 Prospect ave. Cleveland, O.

M. A. Conorville, O. Ügyét ügyvédjének különös figyelmébe ajánlottuk.

Özv. Paczliga Ferencnének — Pisszer János nyiregyházi épitőmestertől. Átveheti new yorki irodánkban, 154 Nassau Str.

Az orosz őrület hatásai

Annak a bünügyi tárgyalás-paródiának, amelynek központjában Zepliak püspök és lelkésztársai állottak s annak a brutális kivégzésnek, amelynek Bueskavics prelátus esett áldozatul, meg vannak a hatásai az egész világon. Rászivárgott a világra ezeknek a hatása, ami elkerülhetetlennek látszott s ami olyan logikus, mint ahogy az éjszakát a nappal követi.

A nemzetek között nem egy akadt az utóbbi időben, amelyek a lehető legkomolyabban gondoltak arra, hogy a tanácsköztársasággal felveszik a gazdasági összeköttetést s általában olyan szálakat bogoznak ismét össze Oroszországgal, amelyek már régen elszakadtak s amelyeknek összekötését már-már szinte lehetetlennek tartottak.

Ezt a serény és szorgalmas és jóindulatu munkát most ime, elszakitotta ez a brutalitás, amely nyilvánvalóvá teszi, hogy a szovietkormány egy cseppet se akar változtatni azon az eljárási módon, ahogy eddig kormányzott, amely kétségtelenné teszi, hogy lélekben a szovietkormány ma is az ősien brutális, számitóan kegyetlen és hidegen besszuálló elem, amely eddig volt.

Az a vadállati kegyetlenség, amellyel az orosz ősi kormányforma utódja, e modern, sőt legmodernebb oligarchia megtámadta az Egyházat és az Egyház papjait, a hideg kijózanodás zuhanyát öntötte végig a már-már targyalni hajlandó nemzetek hátán végig. Akik hivatalos, vagy félhivatalos összeköttetést akartak létesiteni a szovietkormánnyal, azok most megdöbbenve és kitágult szemmel torpannak meg és kapnak ijedten a fejükhöz.

Nagyon sok kereskedő, üzletember él ma Európában, aki logikusan arra gondolt, hogy talán elérkezett az ideje annak, hogy a "megjavult" Oroszországgal ismét felvegyék a kereskedés elejtett fonalát. Azonban nagyon kétséges, hogy ezek a kereskedők, ezek után, ne arra gondoljanak, hogy milyen reszkirt egy olyan országgal kereskedelmi összeköttetésre lépni, ahol a morált mint bünt kezelik és annak megfelelően járnak el.

A hatás nagyon is nyilvánvaló — azok a politikusok, akik e kereskedők és üzletemberek vállain állva, Angliában és Olaszországban főleg, ellentmondást nem türő hangon hangoztatták ennek a kereskedelmi összeköttetésnek a szükséges, sőt elkerülhetetlen voltát, most mélyen hallgatnak.

Franciaország épen azon a ponton volt, hogy bizottságot küldjön Oroszországba, amely bizottság jelentést tegyen arról, milyen körülmények között lehetne a kommerciális fonalakat ujra felvenni a két ország között. Ez a bizottság most nem fog elmenni Oroszországba és kétséges, hogy ezt mikor fogja megtenni.

Marad az Egyesült Államok.

Az Egyesült Államoknak gazdasági érdekei sose voltak valami erősek Oroszországgal szemben és az Oroszországgal való kereskedés vágya legfeljebb csak mint szórványos jelenség jelentkezett eddig. Most ezek a szórványos jelenségek is el fognak maradni.

Az Egyesült Államokban mély megdöbbenéssel értesült mindenki arról a merényletről, amit Oroszországban hajtottak végre. Az Egyesült Államokban csak egyet tudnak — azt, hogy soha még vádlóbb szavakat nem lehetett mondani a szoviet uralom ellen, mint azokat, amiket ezzel a merénylettel kapcsolatban el lehet most mondani.

Ezek az oroszok azt hangoztatták, hogy ők az emberiségért, az emberi szabadságokért küzdenek — több amerikai ujságiró jelentése és a mostani események minden kétséget kizárólag igazolják, hogy ezek a beszédek nem voltak egyebek egy-két sötét lelkiismeretü gazember hálójánál, amivel a tisztességes embereket a hatalmukba akarták keriteni.

Természetesnek tartjuk, hogy ennek a merényletnek meg van a maga hatása Oroszországban is, nagyon kétséges azonban, hogy erről a hatásról, legalább is egy ideig pontos és kimeritő tudósitások érkezzenek.

A gyilkosok elvégezték véres munkájukat és óvakodnak attól, hogy ennek a gyilkosságnak a részletei s a nyomán támadt hangulat belekerüljön a világ közvéleményébe, amely amugy se dönt az ő javukra.

MERÉSZ TERV A RÁDIOZÁS TERÉN

Drótnélküli táviratozás Anglia és gyarmatai között.

Angliában a drótnélküli táviratozás és távbeszélés nagymérvü kiterjesztését várják. A kormány már régóta tervezi drótnélküli táviróállomásk felállitását, amelyek az egész brit birodalmat behálóznák. De a tudomány gyorsabban haladt, mint e tervnek a megvalósitása. Eredetileg tudniillik az angol kormány 2—3000 mérföldnyi távolságokra akart drótnélküli állomásokat létesiteni, hogy ezek az anyaországot és a gyarmatokat olymódon kössék össze, hogy mindegyik állomás tovább adja a vett hirt. Azt gondolták, hogy igy pontosabb eredményeket fognak elérni, mint ha nagyobb távolságokra adnak le hireket. Az ilyen nagy távolságokra szóló közlések azonban állandóan ki voltak téve légköri zavaroknak, igy például az Indiai Oceánon dühöngő tropikus zivataroknak. De ujabban oly nagy lépésekkel haladt előre a drótnélküli érintkezés tudománya, hogy Angliából teljes pontossággal lehet Ausztráliával érintkezni és igy a kormány csak egy nagy állomást akar felállitani, amely közvetlenül érintkezhetik Ausztráliával vagy a világ bármely más részével. Ez a nagy állomás állami ellenőrzés alatt fog álani, de amellett magánvállalatok is alapithatnak hasonló leadóképességü állomásokat birodalomközi érintkezésre. Marconiéknak már megvannak az erre vonatkozó terveik, kiválasztották az alkalmas terepet öt ilyen állomás részére. Ezeknek felállitása egyedül Angliában hozzávetőleg két millió fontba fog kerülni. Egyidejüleg a koronagyarmatokban is állitanak fel drótnélküli állomásokat az anyaországgal való forgalom könnyebb lebonyolitása céljából.

MEGÖLTE GAZDÁJÁT A HÁZVEZETŐNŐ.

CLARKSBURG, W. Va., ápril. 10. — Holly Gates 40 éves farmert éjnek idején agyonlőtték, amikor mélyen aludt. A házvezetőnője, Mrs. Ruth Green hosszu vallatásra beismerte, hogy Gatest ő lőtte agyon, mert este nemcsak lehordta és sértegette, de meg is verte.

MEGHALT A FIÁNAK BALESETE LÁTTÁRA.

MILLSBURG, O., ápril. 10. — A 45 éves Mrs. A. J. Raudles agyszélhüdést kapott, amidőn azt látta, hogy fia autóját elüti egy másik gépkocsi. A szerencsétlen anya meghalt. A fia megsebesült. Nem tudatták vele anyja tragédiáját, nehogy sulyosbitsa állapotát.

KEDVEZMÉNY
Az április hó 15-ig Bankházamban elhelyezett
Betétek
április hó 1-től kamatoznak

NEM A TÁVOLSÁG
hanem a biztonság a fontos, pénze betéti elhelyezésénél. Bárhol lakik is, pénzét nyugodtan küldje be bankomba, ahol az biztos helyen van, ahol 4% a kamat és ahonnan pénzét bármelyik pillanatban azonnal kikaphatja.

Pénzküldés — Hajójegyek
KISS EMIL BANKHÁZA
133 SECOND AVE., NEW YORK, N. Y.
(A 8-ik utca sarkán)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kizárólagos képviselője — A M. Kir. Államvasutak menetjegyirodájának kizárólagos képviselője

Még jönnek az idegen szinészek

A legujabb invázió.

Az 1922—23-as szinházi szezonnak, New Yorkban, kétségtelenül a legkimagaslóbb, a legfigyelemreméltóbb eseménye a Moszkvai Müvész Szinház társulatának a szereplése volt.

Azok, akik azt hitték, hogy ennek a társulatnak a kétségkivül nagyszerü, sőt páratlan szereplése be fogja az idegen szinészek invázióját tetőzni az Egyesült Államokban, nagyon tévedtek. Akik azt hitték, hogy ezzel a kulminans ponttal véget fog érni az invázió, csalódtak, csalódtak pedig a szinészek természetrajzában.

Akik pedig azt hitték, hogy az Amerikába özönlő szinészek és egyébb müvészek áradata ezzel a társulattal kiapadt, szintén nagyon csalódtak.

Ezek az emberek egy békés országba kivánkoznak, egy országba, ahol még mindig nagyszerü alkalom kinálkozik arra, hogy a tehetségüknek kitünő anyagi ellenértéket szerezzenek.

A következő szinházi szezon nagyon sok olyan európai szinházi celebritást fog látni a new yorki szinpadokon, a kik egyrészt ezelőtt ők maguk se gondolták, hogy valaha Amerikába fognak jönni, másrészt Amerika se gondolta, hogy ezeket a müvészeket valaha még ezeken a partokon üdvözölheti.

Többek között eljön az Egyesült Államokba Max Reinhardt, a világhirü és magyar származásu rendező. Eljön azért, hogy egypár drámát és egypár spektakulumot rendezzen itt. Reinhardt nem a megszokott munkatársaival fog együtt dolgozni. Sem Bdsserman, sem Wegener, sem Ida Roland, sem Moissi, sem a többiek nem állnak majd rendelkezésére. Amerikai szinészekkel kell majd együtt dolgoznia. E produkcióknak a szelleme teljesen uj lesz, teljesen el fog ütni a sablontól, a megszokottól.

Persze Németországnak nem lesz monopóliuma erre az invázióra. Franciaország is ki akarja ebből venni a maga részét.

A talentumos Guitryek is meg fognak jelenni. Sacha Guitrynek, aki egyaránt drámairó és szinész, néhány darabját már jól ismerik New Yorkban. David Belasco hozta a három Guitry darabot, amit Amerikában ismernek. S lehet hogy ezeknek a daraboknak a megirásmódja és a szerkezete, a tartalma, a tendenciája nem alkalmas az amerikai szinházi közönség lelkéhez, sőt az is lehet, hogy ez emberek e darabok közül többet, vagy kettőt, vissza is utasitottak, tény azonban az, hogy e darabok által a szerzőjük neve ismert lett az Egyesült Államokban.

Sachan kivül itt lesz az apja, Lucien Guitry, a nagyszerü francia szinész s az iró felesége, Yvonne Printemps, aki csak egy előadáson vesz részt, azon, amelyet a szinészek franciául fognak adni.

Jön Raquet Meller, a spanyol énekes, aki most nemrégiben lázba hozta a francia fővárost.

Jönnek a Kamerney szinészek, e petrográdi kitünőségek.

És jönnek még sokan, akik a jövő szezonban hiányzani fognak az európai szinpadokról, de egész biztos, hogy itt nagyon szivesen látják majd őket.

CIMET KÉRNEK A SZÜLŐHÁZÁBÓL.

Antonits Mihály Zombor cimét kéri Antonits Ferencné, Komendásrét 1. Csillagváros, Nagyvárad.

Masák János cimét kéri kórházban levő beteg nővére és sógora Kiss János és neje Masák Mária, Árpád-utca 10. Gödöllő, Pest m.

Labancz Demeter Géza (Gömör megye, Uzapanyit) volt clevelandi lakos cimét kéri Mikó István villanyszerelő VIII. Wisi Imre-utca 8. III. 7. Budapest.

Szücs Pál és Szücs Erzsébet Hevesm., Gyöngyösről cimét kéri unokaöcscsük Kiss Ferenc, Danyi völgy 13 Miskolcz, Borsodm.

Kreibich Mihály s családja, Little Green st. 124 Baltimore, O. uj cimét kéri unokaöcscse Kreibich Dénes VIII. Práter-utca 40. Budapest.

Özv. Ebenspanger Ferencné sz. Feiler Teréz, **Ebenspanger Teréz, Ferenc és János** Vasm. Németszentgróthról, cimeit kéri Ebenspanger Jenő VI. Nagymező utca 32. Budapest.

Antovics Mihály Ohio állami lakos cimét kéri Lefkovics Béla Komendási rét Nagyvárad, Biharm.

Kerkuska Mariska Cleveland, O. cimét kéri özv. Dima Antalné, Csernovics Péter utca 1. Arad.

Naszádos Mária Győrmegye, öttevényi szül. jelenlegi cime Szilágyi Lajos utca 2. Csepel, Pestm. kéri amerikai rokonainak cimét és támogatását négy árvájával. Férje elesett a harctéren.

Gyökér András (Zemplénm., Tarczal) cimét kéri családi ügyben sógornője Szalai Károlyné sz. Merő Borbála, Piactér 4. Szerencs, Zemplénm. Hungary.

Marmorstein József — Pestm., gyömrői ill. bátyját keresi. Schön Róza Gróf Károlyi-ut 5. III. Budapest.

Hornyák János munkácsi illetőségü bátyja cimét kéri. Hornyák Ilona, Malom-utca 20. Munkács, Beregm.

Rabel Andor Hawkins Ave. Rankin, Pa. uj cimét kéri nővére Rabel Juli VI. Palotai-ut 51. sz. I. em 280 ajtó Budapest.

Nikels Károly new yorki lakos cimét kéri nővére özv Bazaráb Jenőné sz. Nikels Alga, Ferenc-utca 7. Budafok, Pestm.

PÉNZKÜLDÉS GYORSAN, MEGBIZHATÓAN ÉS LEGOLCSÓBBAN. DOLLÁRKIFIZETÉSEK — KÁBELÁTUTALÁSOK

HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA EURÓPÁBÓL ÉS EURÓPÁBA

Betétek után 4 százalék kamatot fizetünk. Egy dollárral betétszámlát nyithat.

Közjegyzői ügyek pontos és lelkiismeretes elintézése. Rokonok kihozatalára vonatkozólag minden felvilágositást megadunk.

AMERICAN UNION BANK
NÉMETH JÁNOS, elnök.
Főüzlet: 10 East 22nd Street, a Bankpalotában.
Fióküzlet: 1597 Second Ave., corner 83rd St.
New York City

PÉNZT
ha olcsón, biztosan akar szeretteinek az óhazába küldeni, akkor küldje azt általunk. NEGYVEN ÉVES gyakorlatunk ezen a téren, biztos garancia.

KIHOZATAL
Magyarországból és az elfoglalt területekről. Konzuli leveleket, Affidavitokat szabályszerüen és gyorsan késztitünk el. Elintézünk bármilyen közjegyzői ügyét.

HAJÓJEGYEK
az óhazába, vagy az óhazából Amerikába eladunk bármelyik vonalra a társaságok által megállapitott legmérsékeltebb áron.

BETÉTEKET
elfogadunk. Állami bankházunkban betétje a legbiztosabb helyen van és rendesen kamatozik.

Bármilyen üggyel forduljon bizalommal hozzánk.

THE STANDARD BANK
ezelőtt: Hugo Lederer Bankháza
Avenue B., Corner 4th Street,
New York, N. Y.

Telefonáljon a város bármely részéből
FRANK G. NUNN
TEMETÉS-RENDEZŐHÖZ.
5924 LORAIN AVENUE,
a Turn Hallal szemközt.
Union Ambulance. — Invalid kocsik.
Bell Lincoln 1714. — Cuy. Lorain 162

Jó bank: jó barát,
— ez a jelszava a Ruttkay-bankháznak. Lelkiismeretesen, pontosan intézzük el a hozzánk fordulók ügyes-bajos dolgait, ugy, mint ahogy egy jóbarát intézi el azt az ügyet, amit rábiztak.
Ha valakit ki akar hozatni az ó-hazából,
Ha pénzt akar küldeni,
Ha ügyes-bajos dolga van,
Ha takarékbetétet akar,
forduljon hozzánk bizalommal.
Ruttkay Jenő, bankháza
106 AVENUE B, NEW YORK, N. Y.

Mosson dörzsölés nélkül. Egy centért

Ha azt akarja, hogy egy heti ruhája ki legyen mosva egy centért hófehérre minden dörzsölés nélkül, akkor használja a Mitchell Magis Mosóport. Nem ártalmas a ruhára, sem a kézre. Megpuhitja a legkeményebb vizet is. Kiveszi a zsirpecsétet, vért, stb. s nincs benne méreg, amely tönkreteszi a ruhát a harmadik mosásnál. Megér-e a felesége egészsége egy centet? Hozassa meg, mi adunk egy dollárért any nyit, mint más társaságok háromért. Postaköltség 10 cent. Egy csomag 6 hónapra elég s kap mellé egy ajándék-szelvényt. Irjon magyarul.
MAIL ORDER HOUSE
GLENFIELD, N. Y.
Ha beküld $5.00-t, kap egy dolláros ajándékot s a postaköltséget is mi fizetjük akkor. — Szakácskönyv $2.00. — 40 magyar könyvet küldünk $5.00-ért.
79. 85. 91. 97

Ép testben, ép lélek!

Dr. Berend: A szoptatás —.75
Dr. Bucsányi: A gyermek élete és gyógymódja 1.—
— A napfény gyógyhatása 1.—
— Természetes élet és gyógymód 1.—
— A táplálkozás és gyógyhatása 1.50
Dr. Csapodi: Az ember szeme —.75
Dr. Dennig: Az anyagcsere egészségtana ép és kóros állapotban —.75
Dr. Eichhorst: Az egészséges és beteg sziv —.75
Dr. Forrell: Az idegek és a szellem egészségtana 1.—
Dr. Grawitz: A mindennapi élet egészségtana —.75
Dr. Haug R.: A fül egészségtana ép és beteg állapotban —.50
Dr. Horváth: A szép test —.50
Dr. Jeager H.: A ruházkodás egészségtana —.75
Dr. Jearschky: Testápolás —.75
Dr. Kovács: Nemi betegségek —.50
— A tüdőbaj felismerése és gyógyitása —.25
Dr. Lengyel: Orvosi tanácsadó város ron és falun —.75
— Ugyanez bekötve 1.—
Dr. Luzsenszky: Öngyógyitás —.50
Dr. Marberger: A tüdőbaj —.75
Dr. Neumayer: Az orr, a garat és a gége egészségtana —.75
Ortt Félix: Alkoholizmus —.50
— A nemi életről —.50
Dr. Orth János: Az egészségápolás —.75
Dr. Pándy: A szeszes italokról és nemi betegségekről —.50
Dr. Port: A fogak és a száj egészségtana —.75
Dr. Preisich: Az angolkórság —.50
Dr. Riecke: A bőr, a hajak és a körmök egészségtana 1.—
Dr. Rieder: Testápolás vizhasználat által 1.—
Dr. Rubner: A tápanyagok és a táplálkozás tana —.75
Dr. Schaeffer: A női betegségek okai —.75
Dr. Schottelius: Bakteriumok, fertőző betegségek és az ellenük folytatott küzdelem 1.—
Dr. Sicherer: A szem egészségtana —.75
Dr. Szegedi: A tüdőbaj —.50
Dr. Trumpp: Egészségápolás a gyermekkorban —.75
Ujváry Aladár: Az idegesség —.50
Dr. Vámossy: A mérgezésekről —.75

Kerekes Testvérek
Király Ernő és más müvészek lemez ujdonságai állandóan raktáron.
Kérjen részletes könyv-, lemez és kotta árjegyzéket.
1464—3-IK AVENUE, NEW YORK, N. Y.

Amerika követelése a némettől

Közel kétezer millió dollárra rug az Egyesült Államok követelése.

A JEGYZÉK.

Elment már a német kormányhoz.

WASHINGTON, április 10. — Az Egyesült Államok kormányának követelései vannak Németországgal szemben s megállapította, hogy ez az összeg, a világháborus kiadásokkal kapcsolatban, 1,187.736.867 dollárra rug. Az a bizottság, amelynek az a feladata, hogy ennek a kötelezettségnek legalább hozzávetőleges összegét megállapítsa, megadta a jelentést a kormánynak, amely erre nézve már küldött is jegyzéket a német kormánynak.

Ezek a kötelezettségek azoknak az amerikai polgároknak a követeléseire vonatkoznak, aki bármilyen oknál fogva olyan veszteséget szenvedtek a világháború folyamán, amelynek okai Németországra vezethetők vissza. A követelések javarésze azoké az amerikai polgároké, a kik a Lusitania elsüllyesztése alkalmával elvesztették a hozzátartozóikat. Ezenkívül még számos amerikai polgár van, akiknek más körülmények közepette okozott veszteséget a világháború német részről.

A Mixed Claims Commission, amelynek az volt a feladata, hogy ezeknek a követeléseknek az összegét megállapitsa, nagy és komplikált munkát végzett, de feltétlenül eredménnyel.

Az természetesen még hosszu időt vesz igénybe, amig ezek a dolgok elintéződnek, de annyi bizonyos, hogy a német kormány az erre vonatkozó jegyzéket már megkaptá s rövidesen alkalmasint válaszolni fog rá.

EL FOG PUSZTULNI HELGOLAND SZIGETE

A szövetségesek robbantásai folytán meglazul a talaj.

HELGOLAND, április 10. — Ez a sziklás sziget, amely, mint valami hatalmas vár örködött a Kiel csatorna bejáratánál és amely a háboru alatt oly fontos szerepet játszott, a végpusztulásnak van kitéve. Az utóbbi három év alatt a szövetségesek egyre-másra robbantják fel azokat a hatalmas erődítményeket, amelyeket a németek emeltek a sziklákon.

A német tudósok szerint a robbanások ereje annyira meglazitja a vörös és fehér homokkőből álló törékeny kőzetet, hogy az esetben, ha védő intézkedéseket nem tesznek, a tenger hullámai az egész szigetet néhány év alatt elpusztithatják. A sziget több mint száz lábnyira nyulik ki a tengerből, azonban alig egy mértföld hosszu és a legszélesebb helyen is alig negyedmértföld széles.

A németek nagy pénzt és nagy munkát pazaroltak arra, hogy a szigetet és annak erődítményeit a hullámok pusztitása ellen megvédelmezzék. Azonban a versaillesi békeszerződés értelmében a szigetet most már megerősiteni nem lehet, miért is az a maga háromezer főnyi halászlakosságával a hullámok kénye-kedvének, pusztító hatásának van kitéve.

300 LENGYEL TÜNTETŐT FOGTAK EL WARSÓBAN.

WARSÓ, április 10. — A zsidó ellenes zavargásokban való részvétel és izgatás vádja alatt 300 embert tartóztatak le. Bár a városban nyugalom van, a sok megsebesült zsidó látása nagy izgalomban tartja a zsidóságot. Alig van a sebesültek közt valaki, akinek ne volna rokona Amerikában.

SCHWABACH BANKHÁZ
1345 FIRST AVENUE, 72-ik utca sarkán
NEW YORK, N. Y.
Április 20-ig
elhelyezett bankbetétek április 1-től 4%-al kamatoztatnak.
PÉNZKÜLDÉS az óhaza minden részébe legalacsonyabb árfolyamok mellett
HAJÓJEGYEK minden vonalra a társaságok eredeti árain.
AFFIDAVITEK, közjegyzői és óhazai iratok pontos és szakszerü elintézése.

UTBAN HAVAS CSUCSOK FELÉ

Irta: Dr. Dobay István, a Szabadság európai munkatársa

Reichenstein.

A Bécsbe igyekvő utasok elhagyták a Budapest-Bohumia gyorst, vonatunk szomoru sustorgással kanyarodik Cseh-Szlovákia felé. Félig üres kocsik, még üresebb étkező, horribilis árak. A magyar étlap mérsékelt árai ugrásszerüen szökkennek a cseh vonalon a magasba, előkerülnek az elemózsiás csomagok, még az első osztály utasai is óvatosan elkerülik a vonat megdrágult éttermét. Vaskos hópihék csapkodják az izzadt ablaktáblákat, tolakodó kivánesiságukért olvadó árkokba fulnak, — Pöstyén, Zsolna, Teschen körül havas világba bujik az alkony, — "Wunderbar" — sóhajtja a fülke homályos szögletéből egy breslaui kislány — **huss óra tizenöt:** a határon, Bohumia-Oderbergben vagyunk.

A vámvizsgálat **szigora** kellemesen enyhült, mióta utóljára léptem át a cseh határt. Másfél évvel ezelőtt még "Leibvisit" s hasonló uti szórakozásokkal telt a határállomásokon az idő, ezuttal esetleg egy udvarias "Ich habe nichts zu verzollen" elegendő, hogy békével távizhassék a tömeges szorongás által ugyis eléggé megkinzott jámbor utas. Csak egy nyomorult budweisi zsidóasszony járt pórul.

— Mi van a kofferében?

— Semmi, — kevés rum, — hebegte zavartan.

— Nyissa fel, — szólt a rideg paranes, s három palack alkohol; sült liba, csomó libamáj s néhány kiló finom fehér liszt kerülnek elő a szatyorból.

— Die dumme Gans, — suttogta megvetőleg körülötte egy tapasztaltabb utas, ha nem fecseg arról a "kevés rumról", békén átcsuszhatott volna, igy most vagyont fog ráfizetni az őzletre.

— Nem olyan ostoba a vénasszony, mint amilyennek mutatja magát — szólt közbe egy másik — fogadni mernék, hogy társa van az utasok között, aki nagy értékeket csempész át a határon s az asszony csak arra való, hogy foglalkoztassa a finánckat, teljék az idő s társával majd rövidebben, f e l ületesebben bánjanak.

Kndrzin állomáson néhány óra hosszat kell várnom, a **Riesengebirge** felé csodálatos kép hajnali négy óra előtt nincs csatlakozás, szállodáról szó sincs a jelentéktelen kis helységben, az állomás étterme azonban ugy látszik éjjelezésre is be van rendezve, az asztalok körül s a fal mentén kényelmes diványok kinálták idők folyamán kissé elgyengült ruganyos párnáikat; hideg hus, forró tea a öt órai alvás, ha nem is tökéletes, de elegendő pihenés, ha tudjuk, hogy reggeli kávénkat már a rég vágyott hóvilágban költhetjük el: — reggel 8.35-kor **Reichenstein**-ba ér velünk a becsületesen pontos német vonat.

* * *

Reichenstein csak előszobája a **Riesengebirgének**; erdői pompás őserdők, dombjai — hegyeknek még nem merném nevezni — csak ötvenszáz méterenkint emelkednek egymás feje fölé, — csodás figurákká fagyott erdei patakocskái azonban mint ragyogó gyémánt és gyöngynyakék kanyarodnak a szüz tiszta hóval boritott erdei tisztások érintetlen teste köré.

Tele tüdővel szivom, bő kortyonkint nyelem a pompás havasi levegőt. Nyugalmas csend honol a békés dombok fölött. Nem **mondain** téli sporthely, csak egyszerü, kis erdei falu Reichenstein. A **Baedecker** meg sem emlékezik róla: — óriási előny manapság. Prága, Berlin, Wien rossz-szagu gazdagjai még hirből sem ismerik Reichensteint, villany-fénybe futó hoteljei nincsenek, szinház, bár, cőt még mozi is ismeretlen fogalmak itt az erdőszélen, egyetlen kis szállója, a **Hotel Post** szobái közül kettő-három mindig üres, ónémet faragásu, kedves kis ebédlője társalgó, szalon, olvasószoba egyuttal, a tányérszéleségü "Wiener Schnitzel-t" maga a tulajdonos hordja fel asztalomra s feleségével a konyhában beszélem meg, hogy a **Pfannkuchent** barakizzel vagy finom erdei eperlekvárral töltse, a jó "Münchener"-t azonban csak akkor ütik csapra, ha a **Stammgastok**, köztük elsősorban a **Herr Bürgermeister** megérkeztek. A **Berliner Tagblatt** esti kiadását udvariasan a Stammtisch-hez nyujtom át, — "Sehr liebenswürdig" — a kövér mosolylyal kisért rendes köszönet, — s **horribile dictu**, a polgármester első pillantása a **dollár** árjelzésére esik. — "Gott sei Dank gesunken" — hangzik s következik: — "Die Schweine arbeiten schon mit Peitsche" — s megindul a Ruhrvidék hőseinek méltó jellemzése.

Lelket simogató csend itt az élet, villanyos nem csenget, autó nem bug, még szekér is csak nagyritkán zörög szobám kiugró erkélye alatt, ide ugyan nem csábitok el Pestről senkit, nem ugy mint **Garmisch-Partenkirchenbe**, ahol — utközben mesélték — idén több már a magyar, mint a berlini. Egyetlen vendég fakik kivülem a szállodában, egy norvég mérnök fiatal felesége. Ideges, finom kis teremtés. Férje Liegnitzben gyárat alapit, feleségét Reichensteinban helyezte el friss levegőre. A szép, fiatal asszony képviseli itt, e havas erdei magányban a kulturát, ragyogó fiatalsága a napsugarat, értelmes lelke, meleg szive az életet. Térdig érő halina-csizmában járjuk a havas erdőt, skitalpakon száguldozzuk be az enyhe dombtetőket, kis kétüléses szánkón bukfenceznünk le a magasan épült templom meredek gyalogutján. Besötétedéskor átfázva, kipirulva, szállodánk bubos kemencéjéből jól fütött egyetlen éttermébe sietünk, ahol svéd puncesal készitett forró tea, piritós kenyerek tömege s pompás falusi vaj várják az éhes sportolókat. Öreg zongora terpeszkedik a szoba egyik homályos szögletében. Kéretlen telepszik melléje az asszony. Halkan, mint dérlepte virágágyak fölé emelkedő hajnali pára, megszólal finom ujjai alatt egy borusan szomoru, könnyü skandináv dal. S eltünik köröttem a szarvasagancsal diszitett német ebédlő, a zöld cserépkályha, a Császár ottfelejtett képe, a sörös kancsókkal teletüzdelt poharszék, — száguld a képzelet s valahol, messze-messzire északon pihen meg a végtelen hómezőkön, ahol nincs Ruhrvidék, a franciát és belgát sem emlegetik szörnyü Istenkáromlások közepette, de meg talán a dollár ide-oda szökkenését sem figyelik oly lázas érdeklődéssel, mint ahogy azt ma a szegény németek kénytelenkelletlen teszik. — a szőke hajkoronától beárnyékolt finom kis fejet látom csupán, — álmodó szemeiből csendes észrevétlen pereg a billentyükre egy ragyogó, forró könnyescepp.

* * *

Este van. Nyolcat kiált az öreg kakukóra, a közeli dombtetőn az erdészlak tornácáról sirva zeng bele az elcsendesült téli éjszakába az erdők legromantikusabb muzsikája, az itt szokásos vadásztakarodó.

Kilenc órakor a Hotel Post-ban mindenki aludni tér. Csend. Ablakaim alatt az éjjeli őr lépteinek kopogása az utolsó zaj, mely e nyugodt, boldog világban megelégedett, édes álomba ringat.

AMERIKA NÉLKÜL NEM LEHET KÖLCSÖN

Zimmermannak, a népliga meghatalmazottjának eddig is fényes sikerei vannak Ausztriában, azonban minden attól függ, hogy a nagy kölcsönt megkaphatja-e, vagy sem.

BÉCS, április 10. — Az osztrák kormány, Alfred Zimmerman volt rotterdami polgármesternek, a népliga megbizottjának vezetése alatt olyan gazdasági programmot folytat le, a melynek hatása alatt ugy iparilag, mint pénzügyileg már javulóban vannak az állapotok az országban. A forgalom, dacára annak, hogy a Ruhr vidéket lezárták, emelkedőben van.

A kormány minden hónapban Zimmerman rendelkezésére bocsátja a költségvetés tételeit és neki jogában áll ezekből mindazokat törölni, amelyeket szükségteleneknek, felesleges-nek tart. Eddig harmincezer közhivatalnokot bocsátott el és más hetvenezeret fog elbocsájtani két esztendő alatt. Az osztrák korona stabilizálása visszaadta a bizalmat, aminek legtisztább jele az, hogy az osztrák nép ujra megkezdette a takarékoskodást.

A szocialisták, akik Zimmermant állandóan támadták, a sikerei folytán nagy zavarban vannak. A vezérük, Bauer javaslatot nyujtott be a nemzetgyüléshez, amelyben azt ajánlja, hogy mint árulót büntessék meg azt, aki bármi adatot is rendelkezésére bocsájt Zimmermannak.

Zimmerman szerint a javaslat abszurdum. "Szeretnék együtt dolgozni a szocialistákkal", mondotta, "mert a terveim sikere érdekében sokkalta jobb lenne az, ha az összes politikai pártok támogatnának. A szövetségesek által eddig kölcsönzött három és félmillió font sterlingnél már szép eredményeket értünk el. A korona stabilizálódott, a pazarlást megszüntettük és a forgalom emelkedett. Minden attól függ, hogy sikerül-e megkapnunk azt a hatvanmillió aranykoronás nagy kölcsönt, amelynek érdekében most folytatunk Londonban tárgyalásokat."

"Részemről nem hiszem azt, hogy a kölcsönt Amerika segitsége nélkül megszerezhetnünk lehessen. A helyzet az, hogy Ausztria az első Európa kimerült országai között, amelynek sikerült a belső stabilitását helyreállitania. Noha a nép szegény, mégis képes volt nyolcvanmillió aranykorona biztositékot összegyüjteni a ligának. Ha azonban a nagy kölcsönt nem sikerül keresztülvinni, akkor minden eddigi haladásunk kárbavészett."

ELHALASZTOTTÁK A KIVÉGZÉSEKET

A kormányzó két heti gondolkodási időre szánta magát.

ATLANTA, április 10. — Hardwick kormányzó szombat délután vagy három órás tépelődés után végre rászánta magát arra, hogy két héttel elhalasztja a Baker fiuk kivégzésének terminusát. Az itélet értelmében a két ifjut április tizenharmadikán végezték volna ki. Az a vád ellenük, hogy 1922-ben megölték Joseph Morton deputy sheriffet.

— Az ügyet alapos vizsgálat tárgyává fogom tenni — jelentette ki a kormányzó — s majd két héten belül remélem, hogy végleges itéletet mondhatok a két fiu sorsa felett.

A Baker család tiz tagja, a kik Georgia Walter megyéjében laknak a hegyek között, várakoztak az előszobában türelemmel és mégis vágyakozó kiváncsisággal arra, hogy ebben a végzetesen fontos ügyben — legalább is a család szempontjából — milyen szempontra fog helyezkedni a kormányzó.

A georgiai fegyházbizottság azt ajánlotta, hogy az egyik gyilkosnak, a tizenöt esztendősnek Ralphnak az itéletét változtassák át életfogytiglanig tartó fegyházra.

KÖZEL HÁROM MILLIÓ A POSTARABLÓK ZSÁKMÁNYA

ST. LOUIS, április 10. — Annak a vadnyugati rablóbandának zsákmánya, mely hétfőn este kifosztotta az egyik postakocsit, több mint 2,500,000 dollár. A St. Louis Federal Banknak kötvényekben 2,000,000 dollárja van a rablók által elvitt ajánlott leveleket tartalmazó kienc postazsákban.

Barátságos a jegyzéke a töröknek

Szivesen vesznek részt az április huszonharmadiki konferencián.

BOLGÁR TILTAKOZÁS.

A görögök kitörik a bolgárokat Thráciából.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 10. — A szövetséges kormányok jegyzéke, amelyben a török kormányt meghivja a közel keleti békekonferenciájára, rövidesen megtartandó Lausanneban, élénk visszhangot keltett a török kormány körében. A török kormány már meg is irta a választ erre a jegyzékre, amely már uton is van Angoraból Konstantinápolyba.

A török kormány jegyzéke határozottan barátságos s lényeges pontja az, hogy hajlandó a béketárgyalásokba belemenni. Fontosabb módositásokat nem ajánl, csak bizonyos gazdasági és területi feltételekhez köti magát, mielőtt a tárgyalásokba belemenne.

LONDON, április 10. — Egy Konstantinápolyból küldött Reuter távirat szerint a török válasz a szövetségesek jegyzékére nagyon barátságos s azt ajánlja, hogy a lausannei konferenciát tartsák meg április huszonharmadikán.

PÁRIS, április 10. — A bolgár legáció nyilatkozatot jelentetett meg, amelyben azt mondja, hogy a görögök Thráciából folytatják a bolgár lakosság kiutasitását.

A bolgár falvakban valósággal garázdálkodást folytatnak a görögök, templomokat foszta-nak ki, házakat gyujtanak fel s igy akarják a bolgárokat arra kényszeriteni, hogy Thráciából kitakarodjanak.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 10. — A prohibició hivei egy kissé megdöbbenhetnek attól a hirtől, hogy a Törökországban tervbe vett prohibiciós terv egyelőre esütörtököt mondott. Mindenesetre bizakodhatnak abban — elvégre a bizakodás nem kerül pénzbe — hogy előbb-utóbb a prohibició hivei gyökeret vernek majd Törökországban s megteremthetik a "szárazság" paradicsomát.

A KUTYAFÁJÁT!

fogja mondani Ön is, ha inni fog a hires
SPICC
italesszenciákból készitett italokból. Mesés iz és aroma! Van mindenféle fajta és rendelhetsi vegyesen is. Egy üveg elegendő egy gallon italhoz. Ára egy dollár, hat üveg öt dollár. Van whiszki, császárkörte, konyak, rum, stb. Azonnal rendelje meg. Póstán és bérmentve küldi a
Vörös Kereszt Patika
8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

Kövér? használja ezt!
A kövér emberek ezrei nyertek karcsu formát azon orvosok tanácsainak megfogadásával, akik ajánlották a Marmola Prescription Tablets (Marmola Recept Tablettákat.) Ezeket az ártalmatlan kis soványitókat, amelyek magukban foglalják a nagyszerü Marmola Prescription (Marmola Recept) előirt szereket. Ha tul kövér, ne várjon, menjen most gyógyszerészhez és vásároljon egy dollárért, ez az ára az egész világon egy doboz ilyen tablettának. Vagy ha kényelmesebb, ugy megszerezheti azokat egyenest a gyártól The Marmola Co. 4621 Woodward Ave., Detroit, Mich. Ezek a tabletták könnyen és biztosan csökkentik sulyát anélkül, hogy fáradtságos gyakorlatokat végezni e vagy koplalást kellene betartania, ezek semmi rossz érzést em okoznak.

Elvette a modellt a milliomos

A fiatal Harry Kingsland és "Hebe" romantikus házassága.

MOLYNAUX KESERVE.

A fiu apja mit sem tud a házasságról.

PÁRIS, április 10. — A párisi társaságnak nagy szenzációja van. Dacára minden titoktartási igyekezetnek ugyanis, kiderült, hogy a new yorki Harry Kingsland, a nemzetközi társaságban járatos fiatal amerikaiaknak egyik leggazdagabbika megszöktette és feleségül vette "Hebe"t, a Molynaux-féle divatáruház hires modeljét.

Hebet a legkitünőbb műszakértők a föld legnagyszerübb női tipusának tartották.

Walter Kingsland, a fiu apja, Pau közelében levő kastélyában kijelentette, hogy sémmit sem tud a fia házasságáról. "Lehet, hogy nem tartotta azt szükségesnek velem közölni", mondotta. Szerinte a megszökött szerelmeseket nem sikerült megtalálni. Mint hirlik, Fontaineblau erdőségében tartják a mézesheteiket.

Annál keservesebben nyilatkozott a dologról Molynaux mester, Hebe főnöke. "Valósággal az örülés szélén vagyok", mondotta, elvesztettem az inspirációmat, a géniuszomat."

Hebe mint mondják, két incsel magasabb a milói Vénusz szobornál, azonban a méretei egyebekben megegyeznek a szobor méreteivel. Már pedig a milio Vénuszt a női termet tökéletességének tartják.

Kingsland közismert tagja a gazdagok elökelő társaságának. Télen New Yorkban, nyáron pedig Franciaországban tartózkodik. A szerelmét annyira sikerült titokban tartania, hogy az esemény a barátainak nagy meglepetést okozott.

Sloan's

REUMÁS FÁJDALOM
Sloan gyorsan az elmult idők eseményévé tesz a széles körbeni szenvedést reumától. Milliók bizonyithatják, hogy milyen kellemes gyógyulást hoz.
Abban a pillanatban, amikor a fájdalom első hasogatását érzi — kenjen rá Sloan's-t. Égő melegsége behatol és azonnal enyhülést hoz. Mielőtt észrevenné, a fájdalom megszünik.
Próbálja meg—minden nap használhatja sok mindenre a Sloan's-t.
Sloan's Liniment
— megöli a fájdalmat!
Reuma, horzsolás, megerőltetés, mellhülés ellen.

PIROS, PIROS, PIROS
Háromszor is piros
Piros bort a pohárba —
TILOS, TILOS, TILOS
Más dohányt a pipába
Mint a hires NÉGYES-t
A füstje nem mérges
Próbálja meg még ma
Tovább el ne halassza.

AZ Amerikában lévő magyar otthonokban igen természetesen nemzeti ételek után sóvárognak, a mi helyes és természetes, hogy ugy legyen. Igen sok magyar származásu amerikainak nemes tulajdonságait visszavezethetjük azokhoz a jó, egyszerü, egészséges ételekhez, melyek már régen hiresek a szülőházájukban, ahonnan származnak.
DE ebben az országban sok ételt leginkább készen kapott élelmiszer termékekkel kell elkésziteni és nagyon sokszor egy problema a magyar háziasszonynak tudni, hogy milyen hozzávalókat használjon.
FELISMERVE, hogy ez igy van, a Borden Company kitünő magyar szakácsok szolgálatait vette igénybe és kidolgoztatta velük a legjobb előnyére számos hires magyar ételnek a receptjét amerikai élelmiszer termékkel.
EZEN recepteknek sorozatos leközlése reméljük nagy előnyére fog szolgálni a magyar házi-asszonyoknak és minden héten fog e lap hasábjain megjelenni. Vágja ki e recepteket, ragassza be egy könyvbe és próbálja meg Ön is a receptet elkészíteni.
THE BORDEN COMPANY
BORDEN BUILDING NEW YORK

26-IK RECEPT.
CITROM MERINGUE PIE.

HOZZÁVALÓK:
¾ csésze Borden's Evaporated tej
¾ csésze meleg viz
1½ csésze cukor
4½ kanál corn starch
1 evőkanál vaj
2 tojás
2 citromnak a leve
1 citromnak a héja reszelve
kevés só
1 lepény tészta.
TISZTA FALUSI TEJ, MELYBEN A KRÉM BENNE VAN HAGYVA!
Mindenféle háztartási célra a Borden's Evaporated tej a legjobb eredményt nyujtja. Gazdag és krémmel teli—élvezetes ételeket készithet vele. Minden nap használhatja főzéshez és kávéhoz, biztos lehet minőségében, biztos lehet tisztaságában.
Hogyan kell elkésziteni
Öntse a tejet és vizet fazékba, adja hozzá a cukrot és cornstarchot, keverje jól össze és főzze tizenöt percig, közben többször keverje fel. Válassza szét a tojást, habarja fel kissé a sárgáját, keverje össze kevés forró tejjel és habarja bele a megsürüsödött keverékbe, főzze tovább öt percig, közben keverje fel néhányszor. Azután tegye bele a sót és ha már kissé lehült, habarja bele a citrom levét és héját, a lepény tésztába, öntse reá a két tojás fehérjéből és egyharmad csésze porcukorból készült habot és süsse lassu tüznél tiz percig, mig a hab szilárd és szépen megbarnult lesz.
A Borden's Evaporated tej kétszer olyan gazdag, mint a közönséges tej. Önnek fele részben vegyiteni kell vizzel a Borden's Evaporated tejet, ha ugy akarja használni, mint közönséges tejet. Ha Önnek oly receptje van, mely tejszint ir elő, használjon ugyanannyi mennyiségü Borden's Evaporated tejet, mint a mennyi tejszin elő van irva.

Ha tudni akarja, hogyan kell Borden's Evaporated tejjel főzni, töltse ki ezen szelvényt és mi ezen receptek bármelyikét ingyen küldjük.
KENYER FAGYLALT PIE
CUKORKA HUS PUDDING
HAL SÜTEMÉNY LEVES
Név .....
Cim .....
(Hungarian)

MAGYAROK AMERIKÁBAN

A "MAGYAR HÁZ" ÜGYE.

Vasárnap április 15-én gyülést tartanak, melyre az összes érdeklődőket meghivják.

EAST PITTSBURGH, Pa. — Az east pittsburghi magyaroknak van szép saját otthonuk, s ebben szoktak nemcsak az east pittsburghi, de a környékbeli magyarok mulatságai lezajlani, a hol terjeszthetik a magyar kulturát, kedélyes estélyeket, szinielőadásokat rendezhetnek. Nagy áldozatok árán teremtették meg ezt a házat, melynek ormán a szeretett fogadott haza csillagsávos lobogója mellett ott büszkélkedik a szülőhazánk három szinü lobogója is.

A telek teljesen ki van fizetve, azonban az épitkezés költségét kölcsönből fedezték. A kölcsön adók némelyike elköltözött a vidékről s a kölcsönzött összegeket visszakérik. A január hó 28-án tartott közgyülés egyhangulag el-határozta, hogy a magánadósságok rendezésére 200 drb ötven dolláros elsőbbségi bondot bocsát ki. Ezen bondok egy összegben lesznek betáblázva az East Pittsburghi Magyar Dalárda 355 Beech streeti házára. A bondok 6 százalékos kamatot hoznak és évenkint 2-szer: junius 30-án és december 31-én az East Pittsburghi Peoples State Bank utján lesznek kifizetve. Az összes bondok legkésőbb 1933. december 31-én bevonatnak, esetleg előbb is s ezen felül minden esztendőben legkevesebb 20 drb. bond sorszám szerint huzás utján bevonatik és a bond tulajdonosának a teljes összeg a fentirt bank utján visszafizettetik.

A bondok havi részletfizetésre bocsájtatnak ki. Minden egyes $50 bond után havonkint $5.00 kell a bankba befizetni. Az összes pénzek a Peoples State Bank of East Pittsburgh, Pa. pénztárába fizetendők bs és a bond árának teljes befizetésekor a bond ugyancsak ott veendő át.

Mindazok a magyarok, akik ragaszkodnak a Magyar Házhoz, ha nem akarják, hogy a Magyar Házon ellenségeink egyikének a lobogója váltsa fel a magyar nemzeti lobogót, ha nem akarnak a jövőben idegen házban mulatni, akkor vegyenek részt a Magyar Házban április 15-én, vasárnap délután 2 és 3 óra között tartandó gyülésén, melyen nemcsak azokat, akik már jegyeztek bondot, hanem az összes érdeklődőket szivesen látják a Magyar Dalárda vezetői. Vigyék el feleségeiket is, mert hisz őket is érdekli a Magyar Ház ügye.

Chicagoi Magyar Orvos

Dr. Löwinger Ernő magyar orvos és sebész, az összes orvosi tudományok tudora. Cim: 466 W. North Ave., Chicago, Ill. Rendel: D. e. 11-től 1-ig, este 6:30-tól 8-ig. Vasárnap d. e. 10-től 1-ig. Telefon: Diversey 8739.

Férfiak, Miért Legyünk Betegek?

Miért szenved, késlekedik és rosszabbodik?
Élvezze az életet—Egészséget—Boldogságot—
Gyógyuljon meg!

Minden fiatal, középkoru és öreg embernek az a vágya és kivánsága, hogy ne szenvedjen hátfájás, gyomorfájás, idegesség, vese- és vérbajban, hogy életerős és munkabiró legyen.

BIZTOS, TUDOMÁNYOS GYÓGYKEZELÉS MINDEN HÉTEN,
BETEG, ELCSÜGGEDT FÉRFIAKNAK

A ROSSZ VÉR GYÓGYITÁSA TUDOMÁNYOS UTON VILLANYOSSÁGOT IS HASZNÁLOK, SZÜKSÉG ESETÉN GYÓGYSZERT KAP.

Bőrbetegségek, kiütések, pörsenések. stb., mind a természet figyelmeztető jelei, hogy segitségre van szükség.

Szenved ön gyomor fájdalmakban?

Gyenge idegek, hátfájdalmak, feledékenység, erős sziv dobogás, gyenge tüdők, tompa, nehéz érzés, szédülés, lábgyengeség, bizonytalan járás, reumatikus fájdalmak, pattanások feldagadt mirigyek, cukortartalom a vizeletben. Ezek a legtöbb esetben jelei az egészség romlásának. Ha ezek bármelyikében szenved, AZONNAL MENJEN EGY SPECIALISTÁHOZ, AKI CSAK FÉRFIAKAT KEZEL, amikor egy pár adag orvossággal segithet baján és esetleg elkerül egy hosszu, költséges gyógykezelést és baja nem válhatik gyógyithatatlanná.

Az én áraim jutányosak és a fizetés kényelmes részletekben eszközölhető. Ennélfogva ha szüksége van segitségemre, ne halogassa, de jöjjön hozzám azonnal.

Tudományos, elsőrendü kezelés. Csak gyógyitható betegségeket kezelek.

Fájdalom és munkaidőveszteség nélkül.

Gyors eredmény és kicsiny költség tartós barátságot biztosit.

LELKIISMERETESSÉG ÉS SZAKÉRTŐI kezelésemet el fogja ismerni. Ilyen kezelésre van szüksége előbb-utóbb, s minél előbb jön, annál jobb lesz.

INGYEN vizsgálat
Jöjjön, ha bajban van.

Vérbajok tudományosan kezeltetnek, itt kapja a megfelelő kezelést.

INGYEN VIZSGÁLAT

Rendelő órák: d. e. 9-től este 9-ig. Ünnep és Vasárnapokon d. e. 10-től d. u. 2-ig. — 12 külön szobánk van privát kezelésekhez.

Ne várjon—Ne szenvedjen—Jöjjön még ma—
NE HALOGASSA, HOGY ÁLLAPOTA ROSSZABBODJÉK.

Rendelő órák: d. e. 9-től este 9-ig. Ünnep- és Vasárnapokon d. e. 10-től délután 2-ig.

ORVOS FÉRFIAKNAK

620 SMITHFIELD STREET, PITTSBURGH, PA.
50 SOUTH HOWARD STREET, AKRON, OHIO.
711 STATE STREET, ERIE, PA.
633 MAIN STREET, BUFFALO, N. Y.
52 BEAVER STREET, ALBANY, N. Y.
612 NORTH HOWARD STREET, BALTIMORE, MD.

s—áll

A GÖRGŐI R. KATH. TEMPLOM HARANGJÁRA KÉRNEK SEGÉLYT.

PITTSBURGH, Pa. — Az Abauj megye, görgői r. kath. hitközség háboruban elvitt harangjára még nincs elég pénze a hitközségnek s az amerikai magyarság hozzájárulását kéri, hogy tervöket megvalósithassák. Különösen az onnan elszármazott földieket kérik, hogy gondoljanak szeretettel volt templomukra s örökitsék meg melékőket jószivü adományaikkal, melyek közvetlenül, elküldhetők az ottani hitközség cimére, de szivesen küldi el Frank Stefán, 5622 Herbert str., Pittsburgh, Pa. a hozzá küldött adományokat s azokat nyilvánosan is nyugtázni fogja.

GYÁSZHIR A SZÜLŐHAZÁBÓL.

PHILLIPSBURG, N. J. — Lenert József s neje P. Molnár Julcsa gyászkeretes levelet kaptak szülőfalujokból, a veszprémmegyei Szentgálról, hogy mélységes csapás érte sógorukat Panyi Varga Lőrincet és nejét P. Molnár Mariskát, a kinek 19 éves Pál fiát ragadta el a könyörtelen halál február 15-én. A széleskörü hazai rokonság nagy részvéttel vett részt a derék magyar fiu temetésén s virággal boritották el ravatalát. Földi maradványait harangzugás mellett vitték ki s szentgáli r. kath. sirkertbe s ott helyezték fly korán örök nyugalomra.

Phillipsburgban kivülök sógorai Bacsó Endre s neje Lenert Julcsa, Orosz László s neje Lenert Mária s családjaik, Passaicon keresztszülői Horváth Mihály s neje Kovács Julia osztoznak a gyászban.

A Tolna m. szakcsi illetőségü Szabó Pál, ki 10 éve volt Amerikában, ez év március hó 21-én Detroit, Mich.-ben, 48 éves korában, tüdőgyulladás következtében 6 heti szenvedés után elhunyt. Az előbbi éveket Akron, O.-ban mint üzletember töltötte. Felesége és öt gyermeke gyászolja: Róza, John, István, Anna és Terézia. 85

FEDÁK SÁRI LORAINBAN

pénteken, április 13-án
lesz látható az
Andorka Hallban
"A SZERETŐ"

cimü nagy mozidráma cimszerepében.

A Budapesten készült remek szép filmet, amelynek felirata magyar és német, valamint a magyar feliratu "A megbélyegzett" szintén budapesti mozidrámát.

Nézze meg minden loraini magyar!

Belépti dij felnőtteknek 35 cent, gyermekeknek 15 cent és hadiadó.

AZ AKRONI MAGYAR RÓM. KATH. HITKÖZSÉG KÖRÉBŐL

HÁLATELT NYUGTÁZÁS

AKRON, O. — A husvét vasárnapi ünnepi szt. misén befolyt offertoriumi adományokról: $5 Németh György és családja, $3 Varga Tamás, Nicholas Gansey, L. Pupinszky, Youngstown. — 2 dollárt: Cholnik és családja, Dormaty Imre és családja, Szkladán András, E. Szabó, Jakab Antal, S. J. P. Magyar Lajos, Kováts Ferenc, Pénzes József, Huszár Józsefné, Király Gyula és neje, Rácz Ferencné, Bacsics János, Susán István, Anger József, 1 dollár 50 centet: Okos Róza, özv. Törzsök Gáborné, 1 dollár 25 centet: egy névtelen, 1 dollár 75 centet: Joe Redel Marja, 1 dollárt: Horváth István, Gőgh Ferenc, egy névtelen, Marinovics,, Fésüs Sándor, Jencsik János, Takáts Erzsébet, Huttyán József, Farkas András, Irkácsovics Adrás, Treml István, Irkácsovics István, Magyar József, Zsinór József, Hamra János, Hamra Jánosné, Zelenka József, Lengyel Györgyné, Király Károly, Mrs. Farkas János, Bertók István, Horváth János, Cséplő Lajos, Zelenka Illés, Otolecz Ferenc, Hanyecz Hermin, Susán Juliana, Jakubcsák József, Gránicz Erzsébet, Szabocsán Antal, Vargha András, Hrivnyák Andrásné, Kuthán Györgyné, Csiszler János, Demecs Györgyné, Demecs György, Mr. és Mrs. Naszvady, Fiatal János, M. J. Lichtenberger, Hajdu János, Bebesy József, Lajkó Ferenc és családja, Zimmerman Antal és neje, Torma István és neje, Bognár Lajos és neje, Varga Sándor, Jencsik József, Fodor András, Torda József, Takács György, Niczky István, Epinger János, Kónya György, Juhász József, Apáthy Istvánné, Mosolygó N. ifj. Ignácz István, Verkó József, J. P. Bank, Poór János, Mrs. Boross N., Bárány Ferenc, Kondor János, Miller József, Burián György, Palánszky Lajos és neje, Cséplő Lajosné, Mókus György, Meierhoffer János, Polányi István, Sütő Konrád, Kovács József, Gubán Ferenc, Fischer Ferenc, Pongrácz Ferenc, Pekelinszky József, Mrs. Marossy Mihály, Tóthy Gyula, egy névtelen, Richard Ambrus, 399 Woodsdale, A. Richard, Mr. Karlecsik, özv. Papp Jánosné, Csipke Ferencné, T. Kudar, Fehér György, Mrs. Tóth András, Dobó Antal, Milos Józsefné, Mrs. E. Holzer, Bercsik József, Aton Novczelos, Mrs. A. Papp, Holczer József, id. Anger János, Bogdán Ferenc, Rőth Péter, Tóthy Mária, Tóth Antal, Miller István, John Farkas, Sugár Mátyás, Lassony-család, Horváth Antal, Demecs József, Németh Gyula, Papp István, Mrs. Gólya János, Gólya János, Kasztyow Anna, M. B., Hrivnyák András, Börzsön Ferenc, Kozma Miklós, Horváth István, Lányi József, Pálfy István, Somogyi Tamás, id. Fekete József, Somogyváry Vendel és neje, Pál Sándor, Fisher István, Steidl Pálné, Kozma István, Herr István, id. Ignácz István, Mrs. Széles, Borbély Péter, Friedrich Lajos, Rőth Dániel, Orbán László, Fox János, Grécsny Istvánné, Horváth Istvánné, Komáromy Mihály, Mrs. Tuba, Gaider Ádám, Szilágyi Etel, Miss Annie Kovács, Rothausky Simon, Zelenka Pál, Antalovics József, Fazekas Antal, P. Bradach, Fodor Imre, Oldal József, Petrovics Pál, Kish Miklós, Juhász Márton, Keszthelyi Lizike, Király István, Keszthelyi Péter, Mrs. Fujsz, Linek Herman, egy névtelen, Wizy, Bukszár Miklós és neje, John Backer, Hoffer Ferenc, Bözsöny János, Bárczy József, Kovács Gyula, Petyi Sándorné, J. Eberhardt Istvánné, Lewis Antal, Petyi Sándor, Vargha Károly, Vargha Ferenc, Tóth Antalné, Ocsag János, Holló Péter, Frank Vargha, Salamon Miklós, Veldy Jánosné, Tóth István és neje, Vanyó Erzsébet, Bene Endy, Vargha István, Molnár Pálné, egy névtelen, Young János, Baráth Károly, Balogh Márk, Szabó József, Szlader József, Ferenczy Rudolf, Magyar Erzsébet, Galik Julia, Grecsni Mariska, Jakab Ferenc, Balaskó Anna, Sipos András, Molnár György, Juhász Mártonné, Sinkó János, Szkladán Andrásné, Matusek Gyula, Miss Bura, Böhm József, Kutham György, Takács Béla, Mrs. Böhm József, Mrs. Széles. 50—50 centjével: Orbán M. Péter, Pinczés Józsefné, Kertész Endre, Kurucz Lajosné, egy névtelen, Popp Johan, Dencsik Pál, özv. Győry Jánosné, Joe Dencsik, 2 névtelen, Horváth Teréz, 2 névtelen, M. F., Kukurics Teréz, Nagy József, Bárczy Józsefné, Tóth Gáspárné, Orosz József, Mekler Anna, J. B., Kuncz István, egy névtelen, Theodor A. K., Mary Nagy, B. Tóth Istvánné, Németh Sándor, George Young, Takács G., Steve Burcke, Hodos Mihály, Martin Helen, Bernicze József, Mrs. Biró István, Fiatal István, Jakubcsák Annus és Gizi, Bernicze Anna, Ignácz Istvánné, Fodor Imréné, Pravda Antalné, Beck Jánosné, Beck János, Gargalics György, Bözsöny Erzsi, Németh István, 1 névtelen, Miss Csepregi, Miss. Golo, Mrs. Frank Magyar, Kish Imre, Galik Etel, egy névtelen, Farkas János, 25—25 centjével: Paul Irma, Pinczés Teréz, Joe Eberhardt.

A feltámadott Örök Igazság áldása kisérje az adomáyozókat utaikon, hogy az Ő általa hirdetett felebaráti szeretetben feltalálhassák az igazi megelégedett boldogságot és örömet és igy a nemeset és jót tovább munkálhassák és egymást becsülve és megértve, diadalt arathassanak.

Szives elnézést kérünk, ha esetleg valakinek neve hibásan volna közölve, vagy kimaradt volna, jelentkezés esetén a legszivesebben igazitjuk helyre a tévedéseket.

Az Egyházközség elöljárósága:
Rev. Pupinszky.

ELŐSZÖR! CHICAGOBAN ELŐSZÖR!

A Chicagoi Thália Mükedvelő és Dalkör
1923 évi április hó 15-én
vasárnap délután pont 3 órakor
az Italia Hallban, volt East End Hall
643 North Clark St., Erie St. sarkán
North Side legszebb és legnagyobb termében, szinre hozza:

Iglói Diákok

cimü diák történetet 4 felvonásban. — Irta és zenéjét szerzette: Farkas Imre.

Előadás után Táncmulatság.
A zenét Bialkó hires zenekara szolgáltatja.

74 85

A BROWNSVILLEI S VIDÉKI REF. EGYHÁZ KÖRÉBŐL.

Keresztelések.

SO. BROWNSVILLE, Pa. — Kotán István disznóshorváthi (Borsod megye) és Balázs Mária szürthei (Ungm.) származásu szülők fia Bertalan és Sándor névre. Keresztszülők Szabó Imre és neje Szemánczki Julianna.

RIDGEVILLE, Pa. — Jáger Gyula kisráskai (Zemplénm.) és Bajusz Mária felsőgagyi (Abaujm.) házastársak leánya Gizella és Erzsébet névre. Keresztszülők Bréda Imre és neje Szempiás Róza.

WEST BROWNSVILLE, Pa. — Bus Gábor és Böröczki Eszter adászteveli (Veszprémm.) hitvespár leánya Eszter és Margit nevekre. Keresztszülők Szőllősi Tamás és neje Mester Margit.

Ünnep után.

Husvét első napján, a hüvös idő dacára, kétszáz főnyi gyülekezet jelent meg a templomban. Urvacsorával, amelynek jegyeit Husz Sándor és neje adományozták, 52 férfi és 62 nő élet. Virágokat diszitésre Balázs Julianna, Szarka Julianna, Szarka Erzsébet és Hermán Jánosné adtak. Kisboritékban és perselyben befolyt $123.81. Ehez hozzájárultak: Bacskay Károly, Komjáthy Gyula, Lakatos Ferenc, Lassán Józsefné, Ondejko András, Orgován Károlyné, Varga István 2—2 dollárjával; Ficsóri Ferenc $1.05; Ádám Ferenc, Ádám József, Ando Pál, Bacskay Károlyné Bacsó András, Bajusz József, Bajusz Józsefné, Bajzát István, Balázs Ferenc, Balázs Julianna, idb. Balogh András, Balogh György, Balog Péter, Batizi Juliánna, Benke János, Benke Károly, BGéres József, Bodnár Ferenc, Bolló István, Borsó Ferenc, Borsó István, Borsó János, Bréda Imre, Czonba József, Csabina István, Csabina János, Csáky József, Darnay András, Deregi Áron, Domonkos József, Elykó Mihály, Farkas László, Ferenczi János, Hajdu Etel, Haller János, Hegedüs Ignácné, Hegedüs Sámuel, Hermán János, Hidi Sándor, Hipszky Lajos, Hipszky Lajosné, Husz Sándor, Husz Sándorné, Illár Erzsébet, Illés István, Jobbágy János, Jobbágy Jánosné, Jósvay János, Juszkó uliánna, Kaduk Zsuszánna, Kardos ános, id. Kára Jánosné, Kovács Néniné, Kókay Erzsébet, Kókay Sámuel, László Erzsébet, Lenkey János, Makó János, Megela György, Megela Györgyné, Nagy Sándor, Radvánszky Miklós, Rozgonyi Józsefné, Rőczey István, Szabó Imre, Szarka Béla, Szarka Erzseébet, Szarka Ferenc, Szarka Juliánna, Szopó József, Szücs Margit, Teper Józsefné, Terpo Györgyné, Tömöl Andorné, Varga András, Varga Andrásné, Varga Ilona, Varga József, Varga Juliánna, Varga Pál, Váradi Istvánné és Zakhar Julianna $1—1; Valyik András 70c.; ifj. Ádám József, ifj. Bajusz József, Balog Péterné, Benke József, Béres Józsefné, Bihari András, Farkas Bertha, Farkas Margit, Fekete Jánosné, Hette Jánosné, Hidi Erzsébet, Hidi Ferencné, Jobbágy András, Kára Juliánna, Kismarton József, Radvánszky János, Ujlaky Jánosné 50—50c.; Terpo Erzsébet 40c.; Ádám András, Kántor Zsuzsánna, Lovász Mária, Lovász Piroska, Pák Margit, Ujlaki János 25—25c.

A KISPÉC-KAJÁRI EV. TEMPLOM HARANGJAIRA KÉRNEK ADAKOZÁST.

CALDWELL, N. J. — A Győrmegye, kispécz-kajári ág. ev. egyesült gyülekezet templomából is elrekvirálták a háboru alatt a harangokat s most a gyülekezet lelkésze Matisz Károly s elöljárósága az amerikai magyarokhoz, különösen az odavaló magyarokhoz fordul, hogy adakozzanak és gyüjtsenek maguk között az uj harangokra. Nevöket meg fogják örökiteni s az uj harangok szava mindenkor hirdetni fogjaz amerikai magyarok áldozatkészségét.

A gyüjtőiv egyik példányát Táncos János cimére, Box 76 Caldwell, N. J. küldték el, aki a Szabadság utján kivánja értesiteni összes földieit a gyülekezet kérelméről, s a maga részéről is nagyon kéri őket, sziveskednének volt kedves templomuk harangjaira jószivvel adakozni, saját hatáskörükben gyüjtéseket inditani s a begyült összegeket a kispécz-kajári ág. ev. egyesült gyülekezet vagy Mátisz Károly lelkész cimére, Kispécz, u. p. Kajár, Győrmegye elküldeni. Táncos János a hozzá küldendő összegeket szivesen elküldi haza, s a hozzá érkező adományokat a Szabadságban nyilvánosan is fogja nyugtázni.

Sokan utánozzák lelkiismeretlenül a sósborszeszt, az emberi izmoknak ezt a nagyszerü fejlesztőjét, éltetőjét, ezt a világhirü szert, amely felfrissiti, megedzi az izmokat, kikergeti a reumát, a fájásokat és uj ruganyosságot, uj erőt kölcsönöz.

A Royal Sósborszesz ez a nagy lelkiismeretességgel, nagy szaktudással készitett háziszer, a melyet oly sokan és oly lelkiismeretlenül utánoznak, a legbiztosabb eszköze az izmok felfrissitésének, a munkaképesség fokozásának.

Ne hagyja magát értéktelen utánzatokkal félrevezetni. Saját érdekében ne egyszerüen sósborszeszt, hanem kifejezetten Royal Sósborszeszt kérjen a boltban, vagy patikában. Ha pedig ott nem kaphatja, rendelje meg egyenesen a feltalálónál.

Egy nagy üveg ára 90 cent, hat üveg pedig 4 dollár és 50 cent. A megrendelést a pénzzel együtt erre a cimre küldje:

ROYAL MFG. CO.
Duquesne, Pa.
Ügynökök és kereskedők irjanak kedvezményes árért.

LEVELE VAN SZÜLŐHAZÁBÓL.

Mrs. Valentin Matula Rex Co. Cleveland, O. Budapestről.

Tóth Máriának Cleveland, O. Szegvár ápril. 5.

Kálmán Mihálynak (Békéscsaba) feladó B. A. Mátraballa, Hevesmegye.

Ilosvay Aladárnak, Cleveland, O. Szatmárról.

Zalczer Zsófiának Cleveland, O. feladó Hirendovics István Eger.

YOUNGSTOWN ÉS KÖRNYÉKE

Irodavezető: **Dr. BOGNAR ISTVAN**
336 West Federal Street.

25 ÉVES HÁZASOK.

SHARON, Pa. — A Győrmegye, Nyulfalu községből husz évvel ezelőtt Sharonba vándorolt Kering Pál és neje szül. Farkas Klári március 7-én ünnepelték meg házasságuk 25-ik évfordulóját. Keringéket barátaik és ismerőseik elhalmozták szerencskevánataikkal, a barátságos estebéden résztvettek Major Dezső r. kath. plebános, Sipőcz Gyula, Molnár József és Fajkus József családjaikkal Kering Pál, aki a Szt. Imre herceg bs. egyletnek elnöke, az egyháznak s a sharoni magyar társaséletnek tevékeny tagja.

CSALÁDI ÖRÖM.

SHARON, Pa. — A Sajóvárkony, borsodmegyei származásu Koos János házában nagy öröm költözött. Neje szül. Pető Ilona (Nagybajcs, Győrm.) egészséges fiugyermekkel ajándékozta meg, akit Major Dezső r kath. plebános János Sándor névre keresztelt meg. Eötvös Sándor és neje a kis fiu keresztszülei. A keresztelőn a család vendégei voltak a keresztszülőkön kivül Asztalos Pál és Vas Dénes családjaikkal.

SHAGER ANTAL
magyar órás és ékszerész
szakszerüen, jótállás mellett javit falí és zsebórákat, ugyszintén ékszereket jutányos áron.
408 W. Federal St., Youngstown, O.
(Ress gramophon üzletében, a Pennsylvania állomással szemben.)
s—áll

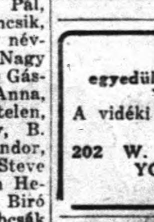

RESS MUSIC STORE
Tulajdonos **Ress József**
Victrolák, grafonolák és recordok nagy raktára. — Beszélő gépek könnyü lefizetésre.
408 W. Federal St., Youngstown, O.
(Pennsylvania állomás sal szemben.)
Bell Main 2472
Aut. 4477. s—áll

S. ENGEL
egyedüli magyar fényképész Youngstownban
A vidéki magyarság pártfogását is kérjük.
202 W. FEDERAL STREET, YOUNGSTOWN, O.
(s)

The American Exchange Bank
Cor. Tuscarawas & Cherry Sts. CANTON, O.
Egy éves takarékbetétekre 5% fizetünk.
Hajójegyet minden vonalra.
Pénzküldés a legolcsóbb árfolyamon.
Dollár kifizetések és csekk átutalások.
Kihozatási ügyekben a szükséges okiratokat szakszerüen kiállitjuk.
s—áll

EARL B. JACK
TEMETKEZÉSI INTÉZETE
1221 HARRISBURG ROAD N. E. CANTON, O.
Közvetlen a Christal Park Bank mellett. — Hasonlitsa össze árainkat másokéval. Nálunk jutányos áron kap pontos és lelkiismeretes kiszolgálást. — Ambulance kocsik.
(s)

MÜÓRA.

YOUNGSTOWN, O. — Érdekes szerkezetü müóra van kiállitva Ress József 48 Federal str. alatti zeneüzletében, amely Schager Antal dombovári, tolnamegyei ismert magyar órás találmánya és munkája, aki a Ress üzletében nyitott órajavitó mühelyt. Az óra nem rugókkal, hanem golyókkal jár s látványosság a maga nemében. Annak idején a pécsi országos kiállitáson ezüst éremmel, Budapesten pedig az iparegyesület által diszokmánnyal lett kitüntetve. Tekintettel a népszerüségre, amelynek a Ress üzlet örvend Youngstown és környékén, már eddig is sok bámulója akadt a magyar találmánynak, amelyet Schager Antal készséggel mutat be és magyaráz meg magyar látogatóinak.

JÖNNEK A SZINÉSZEK.

Az amerikai magyar szinház new yorki szintársulata április 14-én, szombaton este a Kossuth Kör helyiségében szinrehozza "A trónörökös"-t.

Az összes szerepek elsőrangu szinészek kezében vannak. Hegedüs Lajos, Nyikos Zsigmond, Csáky Paula, Lévay Margit, Horváth Lajos, R. Tóth József, Vámos Vilmos, Zsolt Ferenc, Kovács Jenő, Rózsahegyi Andor mind jó ismerősei a szinházi közönségnek.

YOUNGSTOWN EGYEDÜLI MAGYAR GYÓGYSZERTÁRA
Eber Ferenc, tulajdonos
Orvosi recepteket a legpontosabban készitünk.
373 EAST FEDERAL STREET, YOUNGSTOWN, O.
(s)

RESS ÉS FIAI
Columbia s Victor beszélőgépek, Victor, Columbia, Okeh és Hazai lemezek teljes raktára.
16 E. Federal St., Youngstown, Ohio. 3-ik ajtó a Squaretől.
32 S. State Street, Girard, Ohio. Szemben a High Schoollal.
(s)

A. F. Beil Electric Co.
Magyar üzletvezető:
MOLNAR ISTVAN
512 Market St. (a hidfőnél jobbra, a hid tulsó oldalán)
YOUNGSTOWN, OHIO
Bell Main 931, Auto 6142
Csillárok, lámpák, mosó gépek, villanyseprők, hajgöndöritők, a villanyfelszerelés összes cikkei a legolcsóbb áron.
s—áll

LAWRENCE SAVINGS & TRUST CO.
FOREIGN DEPARTMENT
Magyar osztály
Hajójegyek minden vonalra.
Pénzküldés a világ minden részébe.
New Castle, Pa.
(s)

BUTOR

Ha szándékában van megnősülni, akkor a házassági engedély mellett, a legfontosabb dolga lakásának berendezése.

KAUFMAN NAGYÁRUHÁZÁBAN levő butorokat az egész országban jól ismerik, mint egyike a legjobbban elkészitett butoroknak. Ha a NAGYÁRUHÁZBAN vásárol, akkor biztos lehet abban, hogy a legjobbat vásárolja, méltányos áron.

EGYFORMA ÁR
készpénzre, vagy kényelmes törlesztésre

Menyasszonyok

Minden menyasszony azt akarja, hogy esküvői ruhája a legszebb legyen. A **Nagy Áruházban** tényleg pompás választék található a legujabb divatu **Toalettekből,** gyönyörü fátyolokból, mennyasszonyi koszoruból, stb. ugyszintén a legujabb divatu **Kalapokból, Öltönyökből, Cipőkből,** stb.

Vőlegények

Vőlegények a legmegfelelőbb öltönyököt találják a **Nagy áruházban,** hiszen tudják, hogy itt árusitják a legjobb gyárosok által készitett öltönyöket, estélyi ruhákat, felöltőket, stb. — Mindegyik öltöny, felöltő, stb. a legjobb kelméből és a legujabb divat szerint készült.

UTAZÁSI CIKKEK

"Belber" podgyászokat mindenütt ismerik. **A Nagy Áruházban** teljes választék van **Utazó Táskákból, Kofferekből, Hajókofferekből, stb.**

Tavaszi Háztakaritás

Minden évben ilyenkor hozzák rendbe a házat, a padlókat uj takarókkal cserélik fel, stb. **A Nagy Áruházban** kedvére való készletet talál: **Kárpitokból, Linoleumból, Függönyökből, Festékekből, Varnishból, stb. stb.**

Vásároljon magyar tolmácsaink utján, akik találhatók a MAGYAR OSZTÁLY-BAN.

KAUFMANN'S
"THE BIG STORE"
5th AVE. SMITHFIELD & DIAMOND STS.
PITTSBURGH, PA.

Magyar Osztályunk a Basement-ben található.

Sokan utánozzák
...ismeretlenül a sósborszeszt, az ...ri izmoknak ezt a nagyszerü ...esztőjét, éltetőjét, ezt a világ...t szert, amely felfrissiti, meg... az izmokat, kikergeti a reumát, ...ájásokat és uj ruganyosságot, ...erőt kölcsönöz.
...A Royal Sósborszesz
...nagy lelkiismeretességgel, nagy ...ktudással készitett háziszer, a ...yet oly sokan és oly lelkiismeretlenül utánoznak, a legbiztosabb ...köze az izmok felfrissitésének, a ...nkaképesség fokozásának.
...ánzatokkal félrevezetni. Sa...rszeszt, hanem kifejezetten ...n, vagy patikában. Ha pedig ...enesen a feltalálónál.
...hat üveg pedig 4 dollár és ...együtt erre a cimre küldje:
...G. CO.
... Pa.
...ak kedvezményes árért.

...zá küldendő összegeket szive... elküldi haza, s a hozzá érkező ...mányokat a Szabadságban nyil...osan is fogja nyugtázni.

...VÉLE VAN SZÜLŐHAZA-BÓL.

Mrs. Valentin Matula Rex Co. ...veland, O. Budapestről.
Tóth Máriának Cleveland, O. ...gvár ápril. 5.
Kálmán Mihálynak (Békéscsaba) ...adó B. A. Mátraballa, Hevesme...
Ilosvay Aladárnak, Cleveland, O. ...tmárról.
Zalczer Zsófiának Cleveland, O., ...adó Hirendovics István Eger.

...R
...kor a házassági ...olga lakásának
...ZÁBAN levő ...rik, mint egyike ...la a NAGY- ...iztos lehet ab- ...nyos áron.
...R ...törlesztésre
...egények
...nyek a legmegfe- ...önyököt találják ...ruházban, hiszen ...gy itt árusitják a ...yárosok által ké- ...tönyöket, estélyi ...felöltőket, stb. — ...k öltöny, felöltő, ...jobb kelméből és ...b divat szerint
...KKEK
...k. A Nagy Áruház- ...Kofferekből, Hajó-
...aritás
...a házat, a padló- ...y Áruházban ked- ...leumból, Függö-
...NS Magyar Osztályunk a Basement-ben található.

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDÓSITÁSOK | BUDAPESTI JELENTÉSEK | ÓHAZAI UJSÁGHIREK

Afgán diákok "sirva vigadnak" Budapesten

Egy perzsa lap Magyarországról szóló cikke hatotta meg őket.

BUDAPEST, márc. 18. — (Pesti Napló tudósitása.) A napokban három exotikus vendége volt Budapestnek. Három fiatalember tartózkodott itt. Egyenesen Afganisztánból, annak Bakul nevü fővárosából jöttek ide. Bahmen Sidani, közöttük a legidősebb, alig 26 esztendős, magyarországi látogatásukkal kapcsolatosan a következőket mondta munkatársunk előtt:

— Egy perzsa lapnak, a "Raad" cimü teheráni ujságnak egyik Budapestről keltezett cikke a közvetlen oka annak, hogy ellátogattunk Magyarországra. Egy hosszu cikket olvastunk ebben a hirlapban Magyarországról, még pedig arról, hogy milyen szomoru viszonyokat teremtett itt az ántánt békeszerződése. Azt olvastuk ebben a cikkben, hogy nemcsak az a négymilliónyi magyar szenved, akik idegen járom alá kerültek, de nélkülözés azoknak a sorsa is, akik a megnyomoritott Magyarországon élnek.

— Bennünk ez a cikk nagy részvétet keltett s miután ugyis Londonba készültünk, — ott akarjuk folytatni egyetemi tanulmányainkat — elhatároztuk, hogy utközben egy hetet Budapesten töltünk. Sok mindent láttunk, hallottunk itt, ami fokozza Magyarország iránti szimpátiánkat. Könnyü nekünk megérteni a magyarokat, mert mi, a hárommilliónyi kis afgán nép is szabadságszerető faj vagyunk. A mi történelmünk is erről tanuskodik. Mi ott, Ázsia szivében, Perzsia és Oroszország közé vagyunk ékelve s országunkra szerencsétlen fekvése, miatt az orosz kolosszus és az angol zsarnok vetett szemet. A mi országunk majdnem egészen hegyes és katonai szempontból hihetetlen fontossággal bir az indiai hegemóniáért folyó orosz-angol küzdelemben. Mindkét nagyhatalom már régi időktől fogva szerette volna az afgán felföldet hatalmába keriteni s ez most az angoloknak többé-kevésbé sikerült is. Rendfentartás cimén angol katonák lépték át országunk határát s egyre tekintélyesebb rajokkal szállják meg városainkat és falvainkat. A katonai megszállás kiterjesztésével természetesen növekszik az angol befolyás is. Nap-nap után otthonosabban érzik nálunk magukat az angolok s olyan intézkedéseket tesznek, amelyek arra engednek következtetni, hogy soha többé nem is akarnak távozni tőlünk. Nem egy izben fordult már elő, hogy országunk uralkodójának, az émirnek jogkörébe is beleavatkoztak.

— Ezt nekünk, afgánoknak, tehetetlenül kell eltürnünk. Mit kezdhetünk mi az angol erőszakkal szemben? Talán legjobb lesz nekünk, afgánoknak megtanulni a magyaroktól, hogyan kell sirva vigadni. A perzsa lap cikkében volt erről szó, hogy most egész Magyarország sirva vigad s erőltetett jókedvében keresi az erőt, amely reményt fakaszt a Magyarország feltámadására.

KÖHÖGÉSI (Recept) Prescription
Próbáljon Piso's-t Igen gyors a gyógyulás, nem rontja el a gyomrot. — 35c. és 65c. mindenütt.

MAGYARORSZÁG HELYZETE

Korányi Frigyes báró nyilatkozik.

PÁRIS, március. — A Temps báró Korányi Frigyes magyar követtel folytatott beszélgetést közöl.

Báró Korányi kijelentette, hogy Magyarországot is épugy fenyegeti az elpusztulás veszélye, mint Közép- és Kelet-Európa többi államát, elsősorban a dunamenti államokat, ha a gazdasági élet kérlelhetetlen törvényeit figyelmen kivül hagyják. Ezeknek az országoknak szolidáris érzéke megköveteli, hogy békésen engedjék egymást fejlődni és fejlődésüket oly gazdasági kapcsolatok megteremtésével mozditsák elő, amelyek méltók a civilizáció korszakához. Magyarország, mint a leginkább fenyegetett állam, talán jobban számot vet ezzel a helyzettel. Jól tudja, hogy a béke és a munka hosszu idejére van szükség, hogy uj pénzügyi rendszerét kiépithesse.

A magyar kormány mindent elkövet, hogy kül- és belpolitikáját ezekben a körülményekhez alkalmazza. Reméljük, hogy a felvilágositás napja körülöttünk is fel fog derülni. Akkor a nagy nyugati államok, elsősorban Franciaország, hosszu időre megszabadulnak egy nyomasztó gondtól.

Báró Korányi végül hivatkozott az Elysée palotában megbizólevele átadásakor mondott beszédére, amelyben kiemelte a francia és a magyar jellem rokon vonásait és felemlitette, hogy Franciaország az 1848-iki szabadságharc idejében meleg rokonérzést tanusitott Magyarország iránt.

Az állami tisztviselők segélyének felemelése

A kormány rendelete.

BUDAPEST, márc. 18. (Magyar Hirlap tudósitása.) A hivatalos lap közli a kormány rendeletét a közalkalmazottak, nyugdijasok, özvegyek és szülőtlen árvák rendkivüli segélyének ujabb fölemeléséről. A rendelet szerint a rendkivüli segélyeknek március 16-án való életbelépéséről és a segélyeknek nagyságáról szóló döntést a kormány a március hó 2-án megtartott minisztertanácson hozta meg.

A rendelet főbb pontjai a következők:

Havi százezer korona rendkivüli segélyt kapnak az I. és II. fizetési osztályokba tartozó állami tisztviselők, valamint a VI. fizetési csoportba tartozó itélőbirák és ügyészek.

A III. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők és az V. fizetési csoportba tartozó itélőbirák és ügyészek rendkivüli segélye 67,500 korona;

a IV. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők, a főispánok, Budapest főpolgármestere, valamint a IV. csoportba tartozó itélőbirák, ügyészek és a IV. fizetési osztályba tartozó államrendőrségi tisztviselők 57.5000 koronát kapnak.

Az V. fizetési osztályhoz tartozó tisztviselőknél a havi segély 42,500 korona, a VI. fizetési osztályhoz tartozóknál 30,00 korona, a VII. fizetési osztályban 25,000, a VIII.-ban 20,000, a IX.-ben 18,500, a X-ben 17,000, a XI.-ben 16,000 korona.

Az állami gyakornokok, az állami iskoláknál évi fizetéssel alkalmazott nevelők, az évi vagy havidijas tanárok, tanitók és tanitónők, a helyettes tanitók és tanitónők, a háborus államsegélyben részesülő helyettes tanitók és tanitónők és az első osztályu müszaki altisztek havi 15,000 koronát kapnak.

A legkisebb havisegély, amelyet állandóan alkalmazott napibéres hivatalszolgák, havibéresek, hetibéresek, utkaparók és a hasonló munkakört betöltő alkalmazottak kapnak: 8000 korona.

A községi jegyzőknek járó rendkivüli segélyeket, amelyeket továbbra is az állam fog előlegezni, a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg fogják megállapitani az érdekelt miniszterek a pénzügyminiszterrel egyetértőleg azt is, hogy a lelkészek, segédlelkészek és hitoktatók, továbbá az Országos Munkásbiztositó pénztár alkalmazottai közül kik és milyen összegü rendkivüli segélyt kapjanak? Külön rendelettel fogják szabályozni az egyéb községi, városi (ideértve Budapest Székesfővárost is) alkalmazottak fölemelt összegü rendkivüli segélyének ügyét.

A rendelet a nyugdijasokat megillető rendkivüli segélyeknek egy-egy hónapra járó összegét annak az alapulvételével állapitja meg, hogy a nyugdijas nyugalombahelyezésének időpontjában melyik fizetési kategóriába tartozott.

A nyugdijasokat megillető rendkivüli segélyek kiszámitásának alapját a különböző csoportok szerint havi 90,000 koronától havi 7,200 koronáig terjedő összegben állapitja meg a rendelet. Kilencvenezer koronát azok a nyugdijasok kapnak, akik a tényleges szolgálatban álló havi 100,000 korona rendkivüli segélyt élvező tisztviselők fizetési osztályaihoz tartoznak. A 67,500 korona rendkivüli segélyt élvező tényleges szolgálatban álló tisztviselők csoportjához tartozó nyugdijasok havi segélye 60,750 korona. Körülbelül ilyen arányu a különbözet a többi csoportokhoz tartozó tényleges és nyugdijas tisztviselők rendkivüli segélye között is. Ezeket a rendkivüli havi segélyeket azonban csak azok a nyugdijasok kapják, akiknek nyugdiját az utoljára élvezett javadalmazásuknak száz százalékában állapitották meg.

Az özvegyeket megillető rendkivüli segélyeknek egy-egy hónapra járó összegei a különböző csoportok szerint 45,000 és 6000 korona között váltakoznak. Az első 12 csoportban az özvegyek rendkivüli segélyei pontosan a felét képezik a nyugdijasokat megillető segélyöszszegeknek. A rendelet az özvegyek, valamint az atyátlan árvák eddig élvezett havi drágasági segélyét március végén teljesen beszünteti, viszont a szülőtlen árvák részére az özvegyi nyugdijban részesülő özvegyeket megillető összegeknek ötven százalékát biztositja.

A rendelet nem terjed ki a nem állami rendszerü állami vasgyári, állami kőszénbányászati, posta, távirda és távbeszélő, postatakarékpénztári és államvasuti tisztviselőkre és egyéb alkalmazottakra, akiknek rendkivüli segélyéről a kereskedelmügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg intézkedik.

A tulórák dijazása.

Ugyancsak a hivatalos lap ma reggeli száma közli a közalkalmazottak által a megállapitott hivatalos időn tul teljesitett dijazás fölemeléséről szóló rendeletet. Ez a rendelet március 1-étől visszamenőleg lép életbe és a tulmunkában töltött idő minden teljesen befejezett órája után a következő munkadijat állapitja meg: A IV:. V. és VI fizetési osztályokban 100, a VII., VIII. fizetési osztályokban 90, a IX. és X. fizetési osztályokban, valamint a gyakornokoknál 80 koronát. Ez a főiskolai minősitéshez kötött állásokra kinevezett közalkalmazottakra vonatkozik. A középiskola elvégzéséhez kötött állásokat betöltő tisztviselők különmunkája után a következő óradijak járnak: Az V. és VI. fizetési osztályokban 90, a VII. és VIII. fizetési osztályokban 80, a IX., X. és XI. fizetési osztályokban, valamint a gyakornokoknál 70 korona. A középiskola négy osztályának elvégzéséhez kötött állásokhoz tartozó VII. és VIII. fizetési osztályokban a különóradij 70, a IX., X. és XI. fizetési osztályokban, valamint a gyakornokoknál 60 korona. A kezelők, kezelőnők, szakdijnokok 56 koronát, a dijnokok 52 koronát, az első és másodosztályu müszaki altisztek 56 koronát, a kezelőaltisztek 48 koronát, az egyéb altisztek és napibéres szolgák 44 koronát kapnak. Ez a rendelet nem terjed ki az államvasuti tisztviselőkre.

A Margitsziget uj bérlete

Rekonstruálják Szent Margit klastromát.

BUDAPEST, márc. 20. (A Szózat tudósitása.) Gróf Bethlen István miniszterelnök ezelőtt négy héttel hagyta jóvá azt a bérleti szerződést, amelyet a Fővárosi Közmunkák Tanácsa a Margitszigetet bérlő részvénytársasággal kötött s ezzel a Margitsziget problémája nyugvópontra jutott. Ez a kérdés állandó központjában állott nemcsak az érdeklődésnek, hanem a különböző érdekek harcának és összecsapásának. Bennünket e pillanatban, mivel befejezett ügyről, elintézett kérdésről van szó, melyet a miniszterelnök aláirása döntött el, nem érdekelnek e harcok, csupán a szerződés maga, annak kikötései. A száraz tények fontosak reánk nézve és igy szükségessé válik a szerződés ismertetése főbb és nagyobb vonásokban.

A Margitszigetet az 1908:XLVIII. törvénycikk köztulajdonná tette s a Közmunkatanácsra bizta annak kezelését. A Közmunkatanács házikezelésében azonban a sziget deficites volt, ugy hogy a Közmunkatanács a Tisza-kormány kivánságára bérbeadta a Szent Margitsziget Gyógyfürdő r.-t. cimen alakult érdekeltségnek 1913 január 1-től kezdődően, hatvan esztendőre. A szerződés azonban a háborus értékeltolódás és pénzdevalváció miatt nem maradhatott meg eredeti alakjában, mert a bérlő mentesült volna majd minden kötelezettségtől. A régi szerződés nem hivott sokat életre, csupán a viztornyot, a nagy fürdő restaurálását, az igazgatósági épület és a nagyszálló rendbehozását. 1921-ben valósitották meg a termál-strandfürdőt és épitették a tejivócsarnokot. Ezzel azonban nem fejeződhetett be egy komoly programm s ezért kötötték meg az előbb emlitett és Bethlen miniszterelnök által aláirt szerződést, mely a terhek oroszlánrészét áthāritja a bérlőkre. Az uj szerződés a bérlőkre háritja a kábel- és villanyvezetékek, továbbá a vizcsőlefektetés kötelezettségét. A sziget eddigi bére nevetséges 225,000 korona volt évente. Ez most a sziget bruttó bevételének nyolc és fél százaléka lesz, ami visszamenőleg 1922-re, körülbelül 4 millió korona. Az eredeti szerződés 10 millió korona befektetésére kötelezte a bérlőt, az uj bérlet ellenben épületköbméterekben kötelezi a bérlőt. 1934 végéig legalább 500 millió koronát kötelesek befektetni s 135,000 köbméter épületet 1924-ig, de legkésőbb 1937-ig kötelesek befejezni. Az eredeti szerződés jogot adott a bérlőknek arra, hogy jelzáloggal terhelhessék meg a szigetet, az uj szerződés értelmében azonban saját hitelükre kell megszerezni a befektetéshez szükséges összegeket.

Ezek az uj szerződés lényegesebb pontjai. A Közmunkatanács utasitására a bérlők folytatták a Domokosrendü apácák klastromának feltárását s az ásatások körülbelül be is fejeződtek. A munkások feltárták a kolostorkert és a körülötte futó keresztfolyosót, kiásták a premontrei templom északi falait is, ugy, hogy az ásatás tudományos eredménye alapján, a Közmunkatanács megbizta dr. Lux Kálmán épitészt, hogy készitse el a templomocska és a kolostor rekonstrukciós terveit, hogy a keresztény Magyarország ez emlékei életre keljenek megint.

ZALA

— **Megoldást nyert a ferencrendi plébánia ellátásának kérdése.** — A nagykanizsai ferencrendi plébánia ellátásának kérését Batthyány-Strattmann herceg nemesszivüsége végleg megoldotta olyképen, hogy a ferencrendi zárdának 80 kat. hold földet adományozott. A herceg ezenkivül az ujonan felállitott plébánia részére is kilátásba helyezett 80 kat. hold földet.

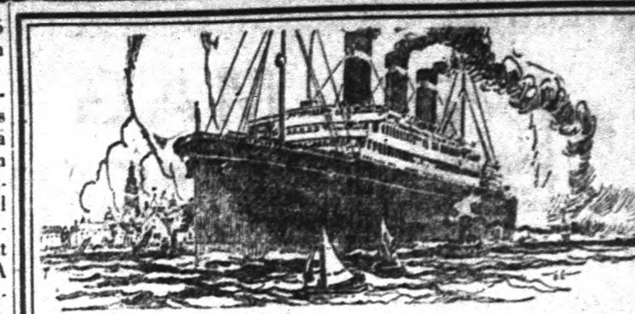
A Red Star Line nagy uj 27,000 tonnás hajója
BELGENLAND
indul New Yorkból ÁPRILIS 18-án Plymouth és Cherbourgon át
ANTWERP-BE
Legujabb berendezés kényelmes 3-ik osztályu utazásra. Csupa zárt szobák 2, 4 vagy 6 személyre. Jó ételek. Udvarias kiszolgálás. Antwerpnél alkalmas és gyors összeköttetést kap Európa minden részébe.
Menjen el a legközelebbi meghatalmazott ügynökhöz bővebb felvilágositásért erről a kitünő hajóról vagy irjon e cimre:
RED STAR LINE
1 Broadway, New York. Swetland Bldg. Cleveland, O.

CUNARD ANCHOR
Vannak rokonai, akik Amerikába jönnek?
Az Egyesült Államok budapesti konzulja most veszi át az utlevél-vizumért való folyamodványokat a jövő évi kvótához. A CUNARD szolgálat a legyorsabb a világon. Az utasoknak, a kiknek Cunard jegyük van, nem kell várniuk hajóra, mert minden néhány napban indul Cunard hajó Európából.
A Cunard Line intézkedéseket tett Magyarországon, még pedig saját alkalmazottai segitenek az utasoknak, hogy megkiméljék őket kellemetlenségektől és kiadásoktól azáltal, hogy az utasokat egyenesen a hajóhoz viszik. Ez a szolgálat ingyenes.
A Cunard pénzátutalásait Magyarországba a postatakarékpénztár fizeti ki. Gyors, biztos, megbizható.
További felvilágositásért forduljon bármely hajó-ügynökhöz, vagy
Cunard Line
Hotel Cleveland Building, Cleveland, O.

AZ IDEGES NŐ TÖKÉLETES RONCS
Elmondja, hogyan lett jól Lydia E. Pinkham Vegetable Compoundjától.

Indianapolis, Ind.—"El akarom most mondani, hogy mi inditott arra, hogy szedjem az ön orvosságát. Valamilyen gyengeségben szenvedtem s e miatt nem tudtam egy gyermeket teljesen kihordani. E miatt az utolsó időben szenvedtem, idegeim felmondták a szolgálatot és valóságos roncs voltam. Az orvos azt gondolta, hogy nem maradok életben, vagy ha maradok is, sosem leszek többet egészséges és erős. Én megmondottam, hogy majd jobban leszek megint s nem fogok e betegségben meghalni. A férjem hozott Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundot és hat üveggel szedtem be belőle. Hamarosan megerősödtem és még három gyermekem lett. Azóta mindenkinek ajánlom a Vegetable Compoundot, s ha most látna, azt gondolná rólam, hogy mindig egészséges voltam. "Mrs. MARY F. HERRICK, 234 Detroit St., Indianapolis, Ind.
Lydia E. Pinkham's Vegetable Compoundja egy kitünő orvosság várandós anyák számára és ezt kellene szedniök az egész idő alatt. Általában megerősiti a nemzés egész szervezetét ugy, hogy az minden tekintetben ugy müködik, amint azt a természet előrelátta.

HOLLAND AMERICA LINE
Legjobb és direkt összeköttetés MAGYARORSZÁG minden részével.
Kitünő ellátás a 3-ad osztályon.
Hajóindulások New Yorkból:
VOLENDAM .... Április 14
New Amsterdam .... Április 28
VEENDAM .... Május 5
Holland-America Line
24 STATE STREET, NEW YORK,
vagy bármely meghatalmazott ügynökhöz.

Fonográfkórház
Ha bármily gyártmányu beteg fonográfja van, mi azt JÓTÁLLÁS mellett javitjuk meg.
Hivjon fel telefonon, azonnal érte jövünk, vidékiek pedig küldjék be postával, vagy expressen.
MÉSZÁROS JÓZSEF
legnagyobb magyar fonográf kereskedése
8321 Woodland Ave., Cleveland, O.
A Buckeye Road elágazásánál.
Telefon: Cedar 347.

Valódi Hazai Kapa

Megérkezett az 1923. évi valódi hazai nagy gazdasági szerszám küldemény.
Valódi hazai kapa, a legfinomabb kovácsolt acélból, a legjobb és legkeresettebb formákban és nagyságban. Erős nyakkal, háromféle nagyságban:
Kis kerti kapa $1.00
Középnagyságu mezei kapa $1.25
Nagy mezei kapa $1.50
FIGYELEM!
Én nem Amerikába készült árut hirdetek, hanem valódi hazai, az óhazából készült kapákat árusitom, ami egész Amerikában egyedül csak nálam kapható.
Rendeléssel együtt küldje a pénzt is. Amerika legnagyobb magyar Áru háza.
EMIL NYITRAY
Nyitray-Park
MILFORD, CONN.
Alapittatott 1882-ben

SZÜNTESSE A BŐRVISZKETÉST
Zemo, a tiszta, antiszeptikus folyadék, azonnal könnyebbedést nyujt.
Egy megbizható, biztos kezelés van, mely könnyiti a viszketés szenvedéseit és enyhiti a bőrt.
Kérjen bármely gyógyszerésznél egy 35c vagy $1.00 üveg Zemot és használja előirás szerint. Rövidesen észleli, hogy az ingerlés, pörsenés, bőratka, Eczema, foltok, sömörbajok, rövidesen elmulnak.
Zemo a beható, kielégitő folyadék az a mi szükséges, mert elhajtja a legtöbb bőrkiütést, a bőrt puhává, simává és egészségessé teszi. Hird.

MILLIÓK PRÓBÁLTÁK KI
s találták a leghathatósabb egészségvédőnek azt a cukorkát, amelynek neve ma már világszerte ismert és világszerte áldott, a
PARTOLA
"Az orvos cukorka alakban"
Gyomor és Vértisztitó Gyógycukorkát.
Abban a könyvecskében, amelyet "Az élet meghosszabbitásának módja" cimen irt Partos C. Miklós, a világhirü gyógyszerész és vegyész, e sorok olvashatók:
"Az életet évekkel lehet meghosszabbitani, ha a természet követelményeihez alkalmazkodunk. Tartsa minden család otthonában a Partola cukorkát, amelyet kis gyermekek éppen ugy használhatnak megfelelő arányban, mint a felnőttek. A hatása egyformán nagyszerü. Fertőtleniti a gyomorfalakat, elejét veszi az emésztési zavaroknak, a gázok és felesleges savak keletkezésének, elháritja a gyomorégést, a szédülést s általános jó érzést idéz elő. A gyomornak ily módon nyujtott segitség után a Partola közvetve ösztönzi a májat, szabályozza a belek müködését és kiürülését."
Ha nincs kéznél a Partola gyomor és vértisztitó cukorka, rendeljen még ma s kérje ingyen "Az élet meghosszabbitásának módja" cimü egészségi utmutatót.
Egy nagy bádogdoboz Partola cukorka 1 dollár, hattal egyszerre rendelve öt dollár.
Gyönyörü ajándék a $2—$4, az $5, a $6—$10 a $11—$15 és a $20 ára Partos gyógyszer rendelőinek.
A rendelést erre a cimre küldjük a pénzzel együtt:
Partos Patika
160 Second Ave., New York, N. Y.
TISZTELT PARTOS UR!
Kérem az alábbi orvosságok megküldését:
és a $........-os ajándéknak cimemre való eljuttatását.
Név ....
Pósta cim ....
Helység ....
Állam ....

— 108 —

— Alig pitymallott, már ujra a kertben voltam. Mindenek előtt ujra átkutattam a bozótot, remélve, hogy valami olyan nyomra fogok bukkanni, mely az éj homályában elkerülte figyelmemet. Több, mint husz négyszöglábnyi területen ástam föl ujra a földet, mintegy két lábnyi mélységben. Egy napszámos talán reggeltől estig sem tudott volna annyit dolgozni, mint amennyit én egy óra alatt végeztem, — hiába.

Most már nem volt hátra más, mint hogy tegnapi föltevésem után indulva, keressem a ládát, mit a gyilkos a kert valamelyik zugába vetett. Legvalószinübb volt, hogy a kis ut mellékén fogom megtalálni, mely a kerti ajtó felé vezetett, hanem ez az uj kisérlet is éppen olyan hiábavaló volt, mint az előbbi és én szorongó szivvel tértem vissza a bozóthoz, végképp megfosztva már minden reménységtől.

— Oh, ebbe bele lehet őrülni! — kiáltott föl Danglarsné.

— Magam is azt hittem egy pillanatig és az is lett volna a legjobb. Minden erőmet összeszedve, igyekeztem megállapitani: miért vihette magával az az ember a holttestet?

— Hiszen ön maga mondta, hogy miért: bizonyiték kellett neki!

— Nem, asszonyom, teljességgel lehetetlen, mert senki sem őrizhet magánál egy esztendeig valami holttestet, hanem bejelenti a hatóságnak, ami azonban nem történt meg.

— De mi történhetett hát akkor? — kérdezte szorongva Hermine.

— Valami még rettenetesebb és ránk nézve még borzasztóbb dolog, mert a gyilkos megmentette azt a gyermeket, aki talán még most is életben van.

Danglarsné iszonyut sikoltva ragadta meg Villefort kezét:

— Gyermekem élt! Ön elevenen temette el!

— 105 —

érkeztem, első gondom volt tudakozódni; a ház ia katlanul állott azóta, de megtudtam, hogy kilenc esztendőre bérbe fogják adni. A bérlőt azonnal fölkerestem és kijelentettem neki, hogy a házat, feleségem jussát, nem szeretném idegen kézre juttatni s kártéritést igértem neki, ha felbontjuk a szerződést; hatezer frankot követelt, de én tizet, huszat is szivesen megadtam volna. A bérlő a biróság előtt mondott le hivatalosan a szerződésben foglalt jogairól s mihelyt kezemben volt az annyira esengett okmány, vágtatva mentem Auteuilbe. Mióta elhagytam, egy lélek sem járt a házban.

Ugy délután öt óra tájban mentem föl a vörös szobába és ott vártam meg, mig leszáll az éjjel.

Ott zaután végigvonult lelki szemeim előtt minden gyötrelem, amit egy esztendő óta átéltem.

Az a corsicai, ki vendettát esküdött nekem, ki Nimestől Párisig nyomon követett és aki csaknem halálra sebzett a kertben: látta, mikor megástam a gödröt, látta, hogy gyermeket temettem el és lehetséges, hogy önt is ismeri... Megrémültem a gondolattól, hátha megveszi rajtam valamikor e rettentő titok árát?... Nem kinálkozik-e számára még kegyetlenebb, még édesebb bosszu, mikor megtudja, hogy nem pusztultam el tőrcsapása alatt? Egetően sürgős volt mindenekelőtt minden lehető nyomot eltávolitanom, mely esetleg árulóm lehetett volna.

Cselekednem kellett, azért bontottam fel a szerződést, azért jöttem ide és azért vártam be az éjszakát.

Az éj leszállt és én bevártam, mig teljesen besötétedett; nem gyujtottam világot a szobában, hol a szél által meglebegtetett ajtófüggönyök mögött utánam leskelődő kémeket véltem rejtőzködni; megmegborzongatott a hideg és nem egyszer ugy rémlett, mintha mögöttem, az ágyban, azon panaszos nyögéseit hallottam volna, de nem mertem odatekinteni. A szivem hallhatóan, és oly hevesen vert, hogy attól tartottam, ujra fölfakad a sebem; végre

KIS HIRDETÉSEK

ÁRSZABÁSA.

KERESTETÉS, MUNKÁT KERES, ELLÁTÁST NYER vagy KERES, BUTOROZOTT SZOBÁK, KIADÓ LAKÁSOK 20 szóig egyszeri közlése 60 cent, háromszori közlés $1.50; husz szón felül minden további szó közlésenkint 3 cent.
HÁZASSÁGI HIRDETÉS egyszeri közlés $1.00; háromszori közlés $2.75; husz szón felül minden szóért közlésenkint 5 cent.
LEVELEZÉS, ÜGYNÖKÖK KERESTETÉSE, MUNKÁT NYER, ELADÓ vagy BÉRBEADÓ FARMOK, HÁZ vagy ÜZLET VÉTELE ÉS ELADÁSA, ÜZLETI ALKALMAK, TÁRSAT KERES, 20 szóig egyszer $1.00, háromszor $2.75; 20 szón felül minden szó közlésenkint 5 cent.
Nagyobb betükből szedett hirdetésért a fenti árak kétszerese számitandó. APRÓ HIRDETÉS ELŐRE FIZETENDŐ.
Csak egy téves közlésért felelünk.
Kishirdetéseket felvesz a Szabadság főirodája: 700 Huron Road, Cleveland, O. Telefon: Main 3536 Central 1231.
A Szabadság fiókirodái:
8718 BUCKEYE ROAD—Telefon: Cedar 622.
2609 LORAIN AVE. — Telefon: Lincoln 4932.

MUNKÁT NYER — FÉRFI.

Asztalosok
Bench Munkások
Fagép Kezelők
Füreszekre, shaperre, stickerre és sand-paper gépekre.
The THEO. KUNDTZ CO.
Elm & Winslow
V 83—88

MOLDEREK
felvétetnek. Acél és vas molderek. Állandó munka, jó fizetés (card shop). Cim:
BUHL MALLEABLE CO.
3290 Wright St. Detroit, Mich.
áll

BENCH ÉS FLOOR
MOLDEREK
és coremakerek öntődékben felvétetnek. Jó fizetés, állandó munka. Nincs semmiféle munkászavar.
MEADVILLE MALLEABLE IRON CO.
Meadville, Pa.
83—86

KERESEK EGY ÜGYES BORBÉLY SEGÉDET, aki beszéli az angol nyelvet is. Állandó munka. Jelentkezzen 402 Chestnut St., Pittsburgh, Pa. 83—85

NAPSZÁMOSOK
általános munkára felvétetnek.
Állandó munka.
THE FERRO ENAMELING CO.
4150 E. 56th St., Harvard mellett
áll. V.

FÉRFIAK felvétetnek fák ásására. Állandó munka. Napi bér $4.00. Jó ellátásért hetenként fizetni kell $7.50. Henry Kohankie & Son. Stop 2, C. P. & A. R. R. Painesville, O. h. s. z.

ACÉLMUNKÁSOK
Catcher, Matcher, Doubler, Pár Fütők, Nyitók, gyári és öntőde munkások, bar mill munkások, open hearth munkások, cold drawing munkások.
41 telepünkben dolgozunk most.
Állandó munka.
UNITED STEEL CORPORATION
Felvételi iroda.
CANTON, O.
V., 83—38

FÉRFI SPRAYEREK
Nappali és éjjeli munkára felvétetnek. Jó alkalom nagy pénzkeresésre. Darabszám munka.
THE FERRO ENAMELING CO.
4150 E. 56th St. Harvard mellett
áll. V

VASÖNTŐ NÖVENDÉKEK
és fiatalemberek, akik a mesterséget megakarják tanulni felvétetnek. Jó fizetés a kezdettől.
THE CLEVELAND CO-OPERATIVE STOVE CO.
2818 Harvard Ave.
V. ,83-88

Gyakorlattal biró caulking, és testing munkások azonnal felvétetnek.
THE STANDARD BOILER AND PLATE IRON CO.
Niles, Ohio
85—87

MOLDEREK
Squeezer molderek kályha tető munkára.
ÁLLANDÓ MUNKA.
JÖJJÖN AZONNAL.
Cleveland Co-Operative Stove Co.
2818 HARVARDD AVE.,
CLEVELAND, O.
V. 83—88

NAPSZÁMOSOK
Állandó munka. Jó fizetés.
THE THEO. KUNDTZ CO.
Elm & Winslow
V 83—88

FÉRFI SPRAYEREK
Nappali és éjjeli munkára felvétetnek. Jó alkalom nagy pénzkeresésre.
THE FERRO ENAMELING CO.
4150 E. 56th St. Harvard mellett
áll. V

ELÁRUSITÓ FÉRFI, retail bakery munkára felvétetik. 3330 Central Ave., Cleveland, O. 85—87

Cinder Munkások
Fütők és Napszámosok felvétetnek.
SIZER STEEL CORP.
244 Larkin St.,
Buffalo, N. Y.
83—88

JÓ MUNKÁS BORBÉLY, minden szombatra felvétetik, jó fizetés és percent. Julius Majzik, 2823 E. 79th St., Cleveland, O. 84—86

MUNKÁSOK
fényező osztályunnkban felvétetnek. Kitünő alkalom több megbizható embernek. Gyakorlat szükségtelen. Keresse Mr. Hammerstrom-ot.
THE GLOBE MACHINE & STAMPING CO.
1250 W. 76th St., Cleveland, O.
Vegye a Detroit, vagy Clifton villamost
84—86

HÁZFESTŐ, szorgalmas külső és belső állandó munkára keresteik. Telefon: Garfield 1312-M. Cleveland, O. 85—87

FIGYELEM,
CUKORRÉPA MUNKÁSOK
Felhivjuk, hogy szerződésükért és bővebb felvilágositásért az itt felsorolt helyek egyikén jelenjenek meg: Chicago: Al. Weber, 1642 Orchard Street, bármelyik este és vasárnap 10—12-ig; Indiana Harbor: Joachim Antal, 4944 Kennedy Ave., emeleten hátul, bármelyik este; Cleveland: Budapest Hotel, 7909 Woodland Ave., bármelyik este.
MICHIGAN SUGAR COMPANY
Labor Department
Saginaw, Mich.
84—86 90—92 96—98

Öntőde Munkások
Napszámosok, Chiperek, Gép Molderek
WEST STEEL CASTINGS CO.
805 E. 70th St.
84—88 V 89

ANGOLUL, VAGY NÉMETÜL beszélő házaspárt keresek kis farm önálló kezelésére. 14 mértföldnyire Cleveland hoz. Jelentkezzék vagy irjon: Restaurant, 1155 West 9th Street, Cleveland, O. 85

FÉNYEZŐK
éjjeli munkára felvétetnek. Darabszám munka. Órabér $1.00
THE AUTOMOBILE MACHINE CO.
Euclid Ave. & London Rd
84—88 V 89

SZABÓ SEGÉDEK, kabát és vegyes munkára azonnal felvétetnek. Állandó munka, fizetés megegyezés szerint. 2923 Vine Ave., Lorain, O. A. Ujváry. 85—87

SZERSZÁMKÉSZITŐK
és
GÉPMUNKÁS HELPEREK
jó darabszámmunkára felvétetnek.
Nappali és éjjeli munka.
THE FERRO MACHINE & FOUNDRY CO.
East 66th & Hubard
84—86

MUNKÁSOK FELVÉTETNEK sand blasting, vasöntő és köszörüs munkára. Jó viszonyok. Munkás zavarok nincsenek. Jelentkezzék személyesen, vagy irjon e cimre: Employment Department, Standard Sanitary Mfg. Co., New Brelghton, Pa. 85—94

FELVÉTETNEK
CHIPPEREK
KÖSZÖRÜSÖK
SAND BLASTEREK
VASÖNTŐK
HELPEREK
NAPSZÁMOSOK
Munkás zavar nincs. Jó fizetés és állandó munka egész éven át. Jó magyar boarding ház a telep közelében.
Jelentkezzék személyesen, vagy cimezze levelét igy:
Mr. Andy Bandy
194 Transit Rd. • Depew, N. Y.
85—96

Automobil váza fakezelők
NAPSZÁMOSOK
deszka rakodásra
Erős emberek óránként 60c—75 centet kereshetnek darabszámmunkán.
BAKER R. & L. CO.
2180 W. 25th St.
85—86

NAPSZÁMOSOK open hearth munkára, yard molderek, acélrud és round mill munkások felvétetnek. Jó fizetés, kitünő alkalom az előrehaladásra. Fiuk is felvétetnek könnyü assembling munkára. Állandó munka a városban. M. & M. Freeman's Employment, 732 East Superior, Cleveland, O. 84—85

FURÓGÉP OPERATOROK
ESZTERGÁLYOSOK
GÉPJAVITÓK
GÉPJAVITÓ SEGITŐK
CLEVELAND WORM & GEAR CO.
East 40th & Payne Ave.
85—87

Szegecselő Fütők
Fitter Segitők
Lyukasztók
Shear Munkások
Égetők
és Napszámosok
Nappali és éjjeli munka.
THE FOREST CITY STEEL & IRON CO.
1500 W. 110th St.
Vegye a Detroit kárét.
84—86

NAPSZÁMOSOKAT KERESÜNK, 45 cent óránkénti kezdő fizetéssel. Angol nyelv nem szükséges, keresse: Mr. Takácsot. Fischer and Jirouch Co., 4821 Superior Ave., Cleveland, O. 84—85

FIGYELEM
cukorrépa munkások
West Virginia, Virginia, Kentucky államokból
Azon családok, amelyek készülnek cukorrépa munkára az
OWOSSO SUGAR COMPANYNÁL
Michiganban, azonnal irjanak erre a cimre: Henry Smetana, Hotel Marting, Ironton, Ohio. Irja meg a lakásához közeli vasuti állomást és hogy hány jegyre van szükség, igy azonnal intézkedhetünk.
85—87

FITTEREK, VISE ÉS BENCH MUNKÁSOK
SLOTTER KEZEK
ESZTERGÁLYOSOK ÉS GYALUSOK
FUROGÉPESEK
MARÓGÉPMUNKÁSOK
BORING MILL KEZELŐK
LOKOMOTIV MASINISZTÁK
SZEGECSELŐK
PIPE FITTOLÓK ÉS HELPEREK
DARUKEZELŐK
KAZÁNKÉSZITŐK
REAMEREK
KAZÁNKÉSZITŐ SEGITŐK
PUNCH KEZELŐK
MINDENESEK
OLLÓSOK
azonnal felvétetnek és betanitjuk azokat, akiknek ebben az iparágban nincs gyakorlatuk. Biztositunk mindenkit, hogy kap megfelelő burdot, lesz böven overtime és nincs munkazavar. Cim:
THE MORGAN ENGINEERING CO.
Alliance, Ohio.
85—87

MUNKÁT NYER — NŐ.

LEÁNY felvétetik a Vörös Kereszt Patikában, ugyanott egy fiu is munkát kaphat. 8901 Buckeye Road, Cleveland, O. 84—86

NŐK FELVÉTETNEK egy péksegbe szombati munkára. 7505 Grace Ave., Cleveland, O. 84—86

GAZDASSZONYT keresek, ki gyermekekkel bánni tud. Özvegy ember 2291 W. 41-ik utca, földszinten. Cleveland, O. 84—86

EGY IDŐSEBB ASSZONY, kinek nincsen senkije, gyermekek mellé felvétetik. Jó bánásmód biztositva. 2739 E. 90th St., Cleveland, O. 84—86

KÉT LEÁNY általános konyhai munkára és kiszolgáláshoz felvétetik. Bent kell lakniok. East 55th St., Hospital 2415 E. 55th Street. 85—87

2 ASSZONY seprésre kerestetik 6-tól 8-ig és 1.30-tól 6 óra 30-ig, minden nap. East Technical High School, E. 55th St. és Scovill Ave. sarok, Cleveland, O. 84, 85

KÖZÉPKORU ERŐS ASSZONY házi munkára azonnal felvétetik. 9114 Buckeye Road, Cleveland, O. 85—87

34 ÉVES ÖZVEGY EMBER három kis fia mellé 25—28 éves házvezetőnőt keres. Csakis olyanok jelentkezzenek, akik szeretik a gyermekeket. I. W. M. Box 55, Majestic, Ky. 84—85

EGY NŐ mosásra és zsákok foltozására és gyári munkára felvétetik. Ohio Macaroni Co., 2808 Scovill Ave., Cleveland, O. 84—86

ÜGYES KENYÉRDAGASZTÓ asszonyok állandó munkát nyernek Pittsburghban. Érdeklődni lehet "Pék c-o. Szabadság, 427 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa. 83—85

NŐK péksegben felvétetnek. 7505 Grace Ave., Cleveland, O. 84—86

16—19 ÉV KÖZÖTTI LEÁNYT keresünk, gyerekre felügyelni és házi munkánál kisegiteni. Jó otthon. Jelentkezzen a Buckeye Road 8706. szám alatti vaskereskedésben, Cleveland, O. 84—86

BUTOROZOTT SZOBÁK

BUTOROZOTT SZOBA, intelligens egyénnek kiadó. 2050 W. 25-ik utca, ajtó 3. Cleveland, O. 85—87

BUTOROZOTT SZOBA kiadó gyermekteleen családnál, egy vagy két csakis szolid embernek. 2653 E. 93rd Street, Cleveland, O. 85—87

LAKÁST KERES.

SZOLID ÉLETÜ középkoru egyén butorozott szobát keres az E. 105-től a 130-ig, esetleg reggeli és vacsorával. "Lakás kereső" 8718 Buckeye Road, Cleveland, O. 84—86

GYERMEKTELEN házaspár, 3-4 szobás emeleti lakást keres, fürdővel. A West 40 és 60-ik utcák között, azonnal, vagy 15-ikére. "Állandó lakó" jeligére 2699 Lorain Ave., Cleveland, O. 83-85

EGY családos modern házat, villany és fürdővel, városon kivül, megvételre vagy haszonbérbe keresek. 13903 Nattingham Rd., Cleveland, O. 83-85

KERESTETÉS.

KERESEM KEISER ÁDÁMOT, a kivel Kentucky-ban Black Gem Coal Conál együtt dolgoztam, hogy szivesked-jen a neki adott 30 dollárt megküldeni, mert szükségem van reá, minél előbb. Gáspár Fél, 113—5th St., Ithaca, N. Y. 83—85

HÁZASSÁG.

52 ÉVES rk. özvegy ember, egy 6 éves kis leánnyal, házasság céljából óhajt megismerkedni egy 36—40 év körüli nővel, ki a gyermeket szereti. Nagyon szép otthona van. Személyes megjelenés d. u. 3—5 ig. a Woodland Ave. 7510. sz. alatt, Cleveland, O. 85—87

36 ÉVES FIATAL NŐ, csak két éve van Amerikában, szeretne megismerkedni hozzáillő fiatalemberrel házasság céljából. Levelek kéretnek A. P. c.o. Szabadság, 333 W. North Ave., Chicago, Ill. 83—85

LEVELEZÉS.

AZ VOLNÁL, KIT GONDOLTAM, neved egy betüje az én nevem is, de a g betüt nem ösmerem. 85

Keresünk módlisokat, core makereket, munkásokat és segitőket
sárgaréz öntődébe. Feltétlenül biztositunk állandó munkát és a legmagasabb fizetést annál a munkánál, a mit elvállal. Jó helperekből jó módlisok lesznek, a kik a jelenleg létező legmagasabb fizetést élvezik. A legjobb munkaviszonyok, semmi munkazavar.
Jelentkezzen a
Johnson Bronze Co. gyári szuperintendentjénél
New Castle, Pa.
85 86

ELADÓ ÜZLETEK.

RESTAURANT legjobb a városban, magyar szakácsnénak aranybánya, 36 mértföld Chicagotól, sok gyárak, haza utazás miatt eladó. Levelet magyarul Independent Real Estate Co., 121 North Genessee St., Waukegan, Illinois. 84—86

ELADÓ EGY JÓLMENŐ RESTAURANT ÉS SZÁLLODA, 21 szobával egybekötve. Érdeklődni lehet Szálloda c/o Szabadság, 427 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa. 85—90

BORBÉLY ÜZLET három pomp székkel, elutazás miatt, jutányosan eladó. Tiz éve áll fenn. A. T. 13 River Ave., Duquesne, Pa. 84—86

FÜSZERÜZLET ÉS MÉSZÁRSZÉK eladó. Idegen nyelveket is beszélőnek igen megfelel. Ha nem lenne megelégedve, hat hónap alatt visszaveszem. 4059 Payne Ave., Cleveland, O. 85—87

LORAIN AVE. legforgalmasabb helyén, egy Soft Drink üzlet jutányosan eladó, vagy városi ingatlanért elcserélhető. Érdeklődni 2609 Lorain Ave., Cleveland, O. 85—87

Jólmenő borbélyüzlet
és Poolroom, 6 szobás modern házzal együtt, vagy anélkül, betegség miatt jutányosan eladó, esetleg az üzlet bérbe is adó. Tulajdonosnak betegsége miatt más vidékre kell menni lakni. Bővebbet a tulajdonosnál., Louis Gerencsér, 270 Bartgess Street, Akron, Ohio. 83—85

ÜZLETI ALKALOM

IGAZI JÓ AJÁNLAT
Ügyes fiatal pár, aki hajlandó volna egy jóforgalmu éjjeli és nappali Restaurantot venni. Egyedül nem birom vezetni, esetleg társat is beveszek. Ha elegendő pénz nincs, az sem baj. 4201 Lorain Ave., Cleveland, O.
83—85

PÉNZT
kölcsönzök clevelandi házakra első és második betáblázásra. (Mortgage.) MORTGAGE-KET VESZEK. Gyors elintézés
EUGENE J. BOKOR
512 Society for Savings Building
Main 5720
áll. V.

ELADÓ TÁRGYAK.

ELADÓ
kárpittal bevont davenport, szék és hintaszék, lakószoba asztal, önműködő zongora kitünő karban, rollokkal, hálószoba lámpa. The Magnolia, 1604 E. 105th St. Suite 4. Cleveland, O. 85

AUTO
egy és fél éves, 5 személyes, eladó vagy elcserélendő lot, mortgage, note vagy részvényért. Telefon Garfield 3875-R.
SZILVÁSSY & SILVESTER
8707 Buckeye Rd. Cleveland, O.
85—88 V 89 90

ELADÓ TELKEK.

GRIFFING AVE. East 130 ik utca és Buckeye Road közelében, 44x130-as lot eladó, vagy egy, esetleg két családos házért elcserélhető. West sidei előnyben. Az árkülönbözetet készpénzben fizetjük. Érdeklődni 3690 Fulton Road, Cleveland, O. Telephon Lincoln 474. 83—86

ELADÓ HÁZAK.

3318 JOHN M. AVE. Brooklyn, nyolcszobás ház, padlás, viz, villanyvilágitás, garázs. Lot 40x130. Ára $1500. Lefizetés $5500. Érdeklődni: 3318 John M. Ave., Brooklyn. 85—87

W. 53rd ST., BROOKLYN, négy szobás cottage, viz, kanális, gáz, villanyvilágitás. $2700, lefizetés $500.
MATHERSON AVE., W. 130-ik utca mellett, négy szobás cottage, két éves, villanyvilágitás, teljes padlás. $3100, lefizetés $500.
E. 80th STREET, Kinsman mellett, hat szobás ház, fürdő, villanyvilágitás, kövezett utcán. $3200, lefizetés $600.
BRAYTON AVE., W. 14-ik utca és Starkweather Ave. mellett, nyolc szobás ház, villanyvilágitás, kövezett utcán, $3500, lefizetés $400.
GROVEWOOD AVE., Brooklyn, State road mellett, öt szobás ház, villanyvilágitás, garázs, lot 200x135. Ára $3800, lefizetés $800.
WANDA AVE., W. 130-ik utca mellett, hatszobás egycsaládos ház, öt éves, villany világitás, lot 91½x120. Ára $4000., lefizetés $500.
W. 126-IK UTCA, Lorain Avenue mellett, ötszobás ház, fürdő, villanyvilágitás és furnace. Ára $4800, lefizetés $1000.
DORSEY & JOHNSON
2901 Denison Ave., Cleveland, O.
Telefon: Lincoln 2096
84—86

CSERNÁK VEZET.
Forest Avenue környékén 2 családos dupla feljáratu uj ház $8700.00.
Continental Aven uj 2 családos ház $9200.00.
East 117-ik utcán egy családos keményfa finiselésü ház, minden kényelemmel ellátva, igen olcsón eladó.
East 119-ik utcán jó 1 családos ház furnace $4800.00.
Fent a Buckeye Roadon jó téglaház nagy lottal $6000.00.
East 123-ik utca mellett uj 6 szobás ház keményfa finissel, lent és fent $5950, de megér 7000 dollárt.
Parkview Aven olcsó 1 családos ház eladó.
Buckeye Roadon levő uj téglablock elcserélendő egy vagy két családos házért.
Sok más jó vételhez juthat általunk. Házakat fölveszünk eladásra. — Pénzt kölcsönzünk.
CSERNAK REALTY CO.
10908 Buckeye Road, Cleveland, O.
Telefon: Garfield 2773.
84. 85

Még van egy néhány jó házunk, nézze meg őket, mielőtt házat vesz.
Egy családos a W. 47-en, 7 szoba, fürdő, pince, padlás. Kitünő karban. Lefizetés $1000 dollár, ára $6300
Két ház egy loton a W. 42-ön, 3 családos elől, egy családos hátul, fürdők, pincék, padlás, 95 dollárt hoz havonta, $1700 lefizetés, ára $8200
Egy családos a W. 29-en, 11 szoba, nagy telek, könnyen átalakitható 2 családosnak, kis lefizetés, ára $4800
2 ház egy loton a W. 44-en 6 szobás ház elől, 6 szobás hátul. Minden kényelemmel elátva. Könnyü feltételek. Ára $8000
2 családos a W. 45-ön, 5 szoba fent, lent. Minden kényelem. Ára $5400
Molnár & Schenker
2815 Lorain Avenue
Cleveland, O.
A Transylvania pénzintézettel egyben.

ELADÓ FARMOK.

7 ÉS EGYNEGYED AKEROS FARM a Miles Avenuen, 12 mértföldnyire a Public Squaretől, 5 szobás ház, garázs, barn. Ára $9000, lefizetés $3000, vagy elcserélhető városi ingatlanért.
DORSEY & JOHNSON
2901 Denison Ave., Cleveland, O.
Telefon: Lincoln 2096
84—86

31 AKEROS FARM, 5 szobás ház, nagy istálló és szerszámokkal együtt, olcsón, kevés lefizetéssel megvehető. Érdeklődni Körmendy István urnál, Market Realty Co., 1983 W. 25th St., 2 ik emelet. West S. Marketház felett. Cleveland, O. 84—86

26 AKERES FARM, 3 mérföldnyire délre Medinától, nyolc szobás ház, kövezett ut, 50 csirke, egy tehén, három ló, az összes szerszámok. Ára $5800, lefizetés $1500, vagy elcserélhető egy, vagy két családos házért.
DORSEY & JOHNSON
2901 Denison Ave., Cleveland, O.
Telefon: Lincoln 2096
84—86

RAGADJA ÜSTÖKÖN
a szerencséjét, amely itt kopogtat.
100 AKERES FARMOM
eladnám vagy elcserélném városi ingatlanért vagy jómenetelü üzletért. — Farmom New York állam egyik országszerte ismert nyaraló és fürdőhelyén van. Kitünő dohánytermelésre is. Élő és holt fölszerelésen kivül vas- és famunkára berendezett műhely is megy vele, sok anyaggal. Öregség miatt válnék meg tőle. Bővebb felvilágositást személyesen vagy levél utján. "Farmer," 11701 Parkhill Ave., Cleveland, O. cimen kaphat. h s p

JÖJJÖN MICHIGAN ÁLLAMBA. — KÜLNFÉLE FARMOK KAPHATÓK. Termékeny föld, kellemes éghajlat, piacok és nagy gyári központok közelében. Ebben az államban gyümölcsöt, burgonyát és élőállatokat nagy haszonra lehet eladni. Igazán pompás boldogulási lehetőség. Irjon e cimre: Land Settlement Director, State Department of Agriculture, Dept. 20, Lansing, Mich. h. s. p.

ELADÓ FARM
Alabamában, 80 holdas. Terem rajta böven szöllő és mindenfajta gyümölcs is. Holdanként 15 dollárért. Özvegy asszony létemre nem birom magam kezelni. Bővebb értesitést ad a tulajdonos Mrs. Harangozó, 51 Stanton Ave., Akron, O.
83—85

BÉRBE ADÓ FARMOK.

ELADÓ VAGY BÉRBE ADÓ
Három akeres farm, négy szobás házzal, baromfiól, 28 gyümölcsfa, két sor szöllő, patak folyik keresztül, igy alkalmas baromfitenyésztésre. 20 mértföld a Squaretől. Juhász József, 2113 Halsted St., Lakewood, O. 83—85

ELADÓ BIRTOK AZ ÓHAZÁBAN.

ELADÓ FÖLDBIRTOK Darócz, Beregmegye, Magyarországon, nagyon olcsón. Érdeklődni a tulajdonosnál, Frank Bajo, 10757 Stevenson Ave., Chicago, Ill. 83—85

JOGI TANÁCS.

O. B. STONE Magyarul beszélő angol ügyvéd uj cime: 822 Leader-News Bldg. Superior and East 6th St. Iroda-telefon Main 7000. Cent. 1282. Lakás: Princeton 2918-L.

Kováchy M. Andor
ÜGYVÉD ÉS JOGTANÁCSOS
637 Society for Savings Building,
CLEVELAND, O.
Telefon: Main 5833. — Central 1502-K.
Esteli iroda: 9107 Buckeye Road.

BIZONFY MAGYAR-ANGOL ANGOL-MAGYAR NAGY SZÓTÁR
Most kapható. A 2 kötet egybefüzve póstán bérmentve ------- $3.50
Csak korlátolt mennyiségben lett nyomatva, rendelje meg mielőtt elfogy.
NAGYBANI KÉPVISELET
Kereskedők és viszontelárusitók azonnal irjanak, mert a készlet hamar el fog fogyni.
EMIL NYITRAY
NYITRAY PARK, MILFORD, CONN.

PITTSBURGHI MAGYAR ÜGYVÉD
ARTHUR J. ZEIGER Ügyvéd és Közjegyző
(Beszél magyarul)
Room 14, George Building
436 Fourth Avenue. Pittsburgh, Pa

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hites közjegyző
Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O.
Telefon: Cuyahoga, Central 2350-R., Bell: Main 5720.
Vasárnap délelőtt csak 10—11 óráig az irodában.
Lakás: 10321 ASHBURY AVENUE.
Bell telefon: Cedar 294.

Iroda alapittatott 1904-ben
PAPP MIKLÓS
Ügyvéd és Jogtanácsos
1983 WEST 25th STREET,
CLEVELAND, O.
Telefonok:
Lincoln 2501 Cent. 2058-R

MALING HERMAN
NÉMET-MAGYAR ÜGYVÉD.
Eljár az összes biróságoknál.
Tanács ingyen.
127 N. DEARBORN STREET
Room 511 CHICAGO, ILL.
Telefon: Dearborn 6096
Kedd, csütörtök és szombat este
644 W.North Av. Tel.Diversey 6221

H. E. VARGA
ÜGYVÉD és JOGTANÁCSOS
641 Society for Savings Bank Bldg
Cleveland, O.
Tel. Central 299-W Main 2867

CHICAGOI MAGYAR ÜGYVÉD
Gottlieb Lajos Hites ügyvéd és Jogtanácsos.
Elvállal mindennemü közváltó- ,és büntető ügyekben. — Órák naponta este 8-ig. — Szerdán délután 5-ig. Vasárnap délelőtt 10—12-ig. 1572 N. Halsted Street, az emeleten. — Telefon: Diversey 8134.

OKTATÁS.

KÖNNYEN MEGTANULHAT ANGOLUL
BESZÉLNI 15 PERC ALATT
naponta. Kitünő eredmény már egy pár lecke után is. Sikerről irásban kezeskedünk.
UNIVERSAL INSTITUTE (31) 235 W. 108 New York
Kérjen azonnal felvilágositást.

VEGYES.

KIRÁLY ERNŐTŐL
és más művészektől ezer remek BESZÉLŐGÉP LEMEZ érkezett Budapestről. Kérjen jegyzéket. Beszélőgépek olcsó árban.

L. FAZEKAS
1463 First Ave.,
NEW YORK.
hsp—47

PATENTOK
Találmányokról és patentekről felvilágositó magyar könyvecskénket kivánatra INGYEN küldjük. Irjon érte magyarul.
Találmányok szabadalmaztatása és szabadalmak eladási ügyében irjon pontos és megbizható szabadalmi ügyvédekhez e cimre:
A. M. WILSON, INC.
310 VICTOR BLDG.
WASHINGTON, D. C.
hsep

Grand 417 Delmar 49
GEO. KRIEGSHAUSER
Temetkezési Intézete
4102-4 MANCHESTER AVE.,
ST. LOUIS, MO.
h s p

ÉLETMENTŐ
Ezen kiválóan érdekes és tanulságos könyv mindkét nem által, akár fiatal, akár öreg, figyelemmel olvasandó. Nagy fontossággal bir ugy házasulandók, mint azokra olyanokra, kik boldogtalan házasságban élnek. Részletesen foglalkozik minden férfi és női idegyengeséggel, vér, bőr és krónikus bajokkal, leirja az emlékező gyengeség okait; egyáltalán előforduló betegséget s annak mikénti gyógyitását. Az Eskór (Epilepsia) betegségnek valamint gyógyitásának több lap van szentelve. Ára bélyegekben 15 cent, ajánlva 25 cent. Kiadvá a
Német Gyógyintézet
Által
684 UNION AVE., NEW YORK.
A kuruzslás meggátlása céljából: Bejegyezve 1860-ban, összhangban a kongresszusi törvényekkel.
hsp

EAGLE REGALIA COMPANY
115 Nassau St. New York
SELYEM ZÁSZLÓK, SZALAG és ARANY JELVÉNYEK.
Aranynemüek és mindennemü egyleti felszerelések gyára. Szebb munkát készitünk és olcsóbb árakat szabunk bárki másnál.
KÉPES ÁRJEGYZÉKET INGYEN KÜLDÜNK.
áll

A VESZPRÉMMEGYE LÁZI R. KATH. HITKÖZSÉG KÉR SEGÉLYT.

FARRELL, Pa. — Mátray Guidó a lázi r. kath. hitközség plébánosa panaszolja el Buczkó Kálmán farrelli volt hivőjének a hazai nyomoruságot s az ő utján kéri Major Kálmán, Csemez Károly, Füredi Menyhért, Lajkovics Ferenc s az összes Lázíból elszármazott földieket, hogy adakozzanak és gyüjtsenek a háboruban elvitt régi kedves haraangjuk helyébe beszerzendő uj harangra.

Amelyik lázi-i földinkben él még egy csepp szeretet szülőfalujával szemben, az nem fog elzárkózni temploma segitésétől.

A kegyes adományokat küldjék vagy egyenesen haza: Főt. Mátray Guidó plebános Láz, Veszprémmegye cimére dollár értékben, de szivesen vállalkozik annak hazaküldésére Buczó Kálmán is, postacime: 1112 Fruit Ave., Farrell, Pa.

EXTRA!! EXTRA!!

Olcsóbban, mint gyári áron 6 borbély cikk ára most $3.95, ami hallatlanul olcsó minthogy e tárgyak megérnek legalább $9.00-et. Képzelje csak el mi mindent kap! Garantált hajvágó gép, jó borbély borotva, finom borbély olló, jó borotvafenő szij, kitünő szappanozó kefe és egy fésü. — Mindezen tárgyak elsőrendü minőségüek és mindenki meg lesz vele elégedve. A hajvágó gép maga megéri az árat, melyet az összes tárgyakért együtt kérünk. Ilyen olcsón e tárgyakat csak rövid ideig adhatjuk és ha ön fel akarja használni ez alkalmat, küldjön 20c bélyeget portóra, s $3.95-öt akkor fog fizetni, a mikor e tárgyakat házához szállitják. Jótállást vállalunk, meg nem elégedés esetén vissza adjuk a pénzt. Irjon azonnal e cimre:
PRACTICAL SALES CO.
1219 N. IRVING AVENUE, Dept. 424,
CHICAGO ILL.
85, 91

— 106 —

elcsöndesült a környéken minden és én, látva, hogy már nincs mitől tartanom, elhatároztam, hogy lemegyek. Hermine, én bátor embernek tartom magamat és az is vagyok, de mikor kezembe került a kis titkos lépcső kulcsa, mely olyan kedves volt előttünk, s melyet ön valaha aranykarikán akart viselni — és kinyitottam vele az ajtót: az ablakokon át beszüremlő kékes holdvilág és a csigalépcsőkön kisértetként remegő fénysáv szinte megőrjitett és a falhoz dőlve, kimeredt szemekkel, remegve álltam ott soká.

Végre legyőztem ezt a nagyon is érthető gyöngeséget. Fokról-fokra lépve haladtam le lassan a lépcsőn, nehezen, szinte vánszorogva, mert térdeim minden lépésnél megcsuklottak. A korlátba kellett kapaszkodnom, mert fejjel buktam volna alá, ha csak egy pillanatra is elbocsátom.

Végre elértem az ajtót és kiléptem a szabadba; a fal tövében találtam egy ásót. Lámpát is vittem magammal, de csak odalenn gyujtottam meg.

November végén volt, a tarlott lombu kopasz fák mint megannyi fekete kisértet integettek felém hosszu karjaikkal és a száraz avar sejtelmesen zörgött lépteim alatt a gyep-benőtte utakon.

A rémület annyira elfogott ismét, hogy a bozóthoz érve, elővettem pisztolyomat és fölhuztam a ravaszt. Mintha a corsicai árnyékát láttam volna a tarlott ágak között bujkálni.

Égő lámpával jártam be a bozótot, de nem volt benne senki sem. Aprajára megvizsgáltam mindent és láttam, hogy egyedül vagyok; a legcsekélyebb nesz sem zavarta meg az éj nyugalmát, ha csak egy bagoly panaszos huhogása nem, mely mintha az éj kóbor szellemeit akarta volna maga köré gyüjteni.

Lámpámat egy villaalaku ágra akasztottam, melyet már akkoriban észrevettem, mikor a kis gödröt megástam.

A nyár folyamán erősen fölburjánzott e helyen is a gaz, s természetesen eszeágában sem volt senkinek sem összel kiirtani. Egy helyen azért mégis

— 107 —

gyérebb volt a gyom; nyilvánvaló, hogy ott kellett keresnem. Nekigyürkőztem a munkának.

Végre mégis csak megértem ezt az órát, melyre már egy esztendő óta oly sóváran vártam.

Széles körben földturtam az egész földet, minden pillanatban remélve, hogy ásóm koppanni fog valamin a földben, de semmire sem akadtam, pedig kétszerte, háromszorta olyan nagy gödröt ástam, mint első alkalommal. Azt hittem, hogy a helyre nézve tévedtem meg és igyekeztem az ágak és bokrok fekvése után tájékozni magamat. A kopasz ágak között metszően éles szél süvöltött és homlokomról mégis csakugy patakzott a verejték. Eszembe jutott, hogy a corsicai éppen akkor döfte belém a tőrét, mikor a behantolt gödröt le akartam taposni és visszaemlékeztem, hogy e művelet közben egy iharfába kapaszkodtam, mögöttem pedig egy mesterségesen kivájt, ülőkéül szolgáló szikladarab volt; esés közben elengedtem a fatörzset és emlékezem még, mikor azt a hideg követ megérintettem. Ah iharfa most is ott volt jobbra tőlem és mögöttem a szikla; ugyanolyan állásba helyezkedve, ugyanugy estem le és fölemelkedve ismét ásni kezdtem még szélesebb körben, de semmit sem találtam, a ládának hire-hamva sem volt.

— Nem volt ott? — nyögte kétségbeesetten, egész testében remegve Danglarsné.

— Ne gondolja, hogy megelégedtem evvel a kisérlettel, — folytatta Villefort. — Földturtam az egész bozótot, azt gondolva, hogy a gyilkos kincset sejthetett a ládában, fölásta, hogy elrabolja, de észrevéve tévedését, a bozót valamely más részében ásta el ujra, de ez az okoskodásom is kudarcot vallott. Akkor arra gondoltam, hogy a gyilkosnak ideje sem lett volna ennyire meggondoltan eljárnia, s a kis ládát egész egyszerüen a kert valamelyik félreeső zugába vetette. E föltevés helyességéről azonban csak napvilág mellett lehetett meggyőződnöm, fölmentem tehát ujra a szobába és vártam.

— Oh Istenem!